

Inntektssystemet for kommunene – bruk av prognosemodell

Verktøy for planlegging – demografimodell og prognosemodell

Sigmund Engdal, KS

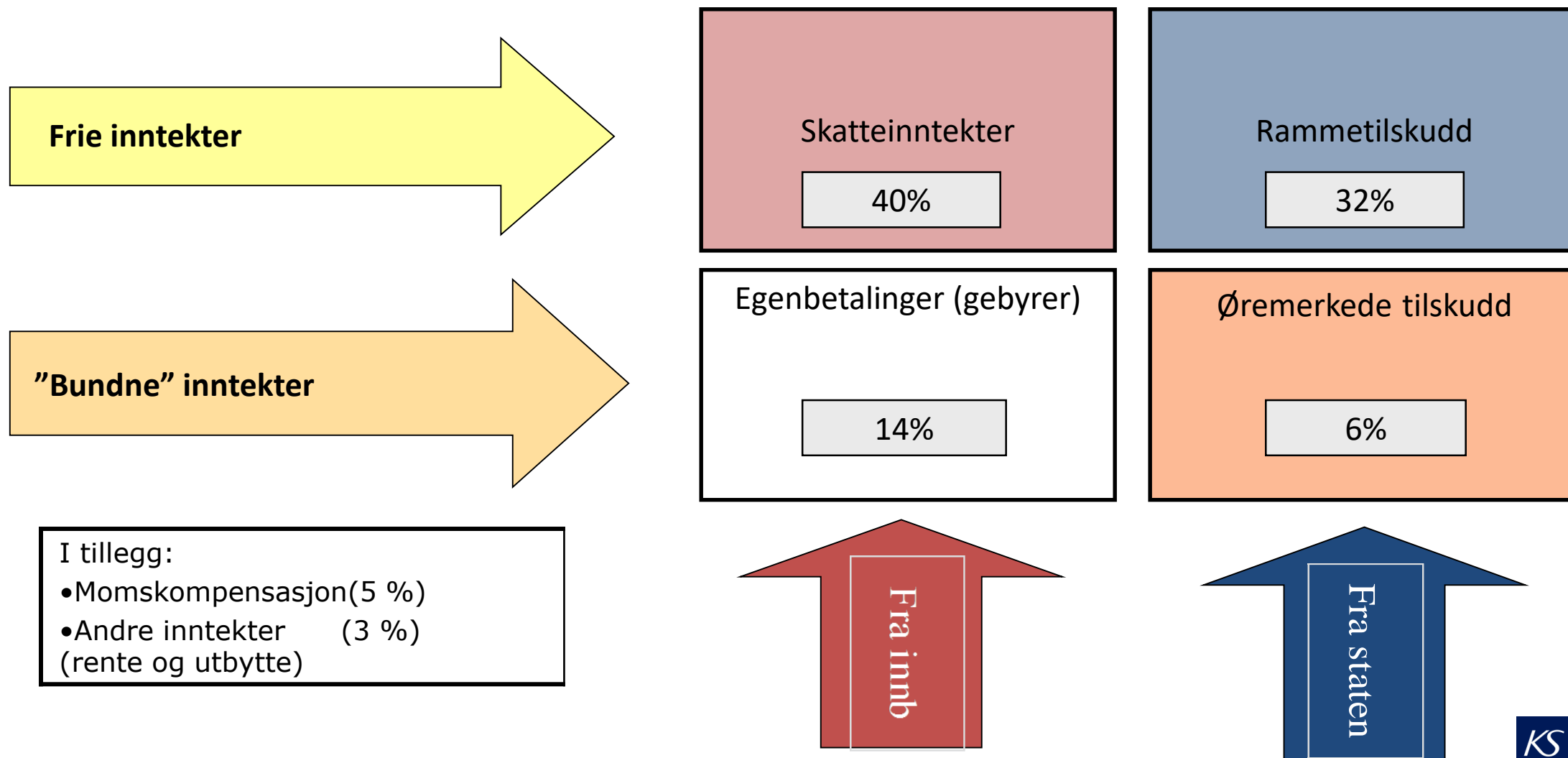
Disposisjon

- **Innledning**
 - Kort om finansiering av kommunene og inntektssystemet
- **Inntektssystemet, og bruk av KS prognosemodell**
 - Oppbygging
 - De ulike elementene
 - Om virkemåten av prognosemodellen med aktuelle eksempler
- **Hvordan utnytte befolkningsframskrivinger i planleggingssammenheng**
 - Modell for anslag av demografikostnader
 - Bruk av prognosemodell i planleggingssammenheng

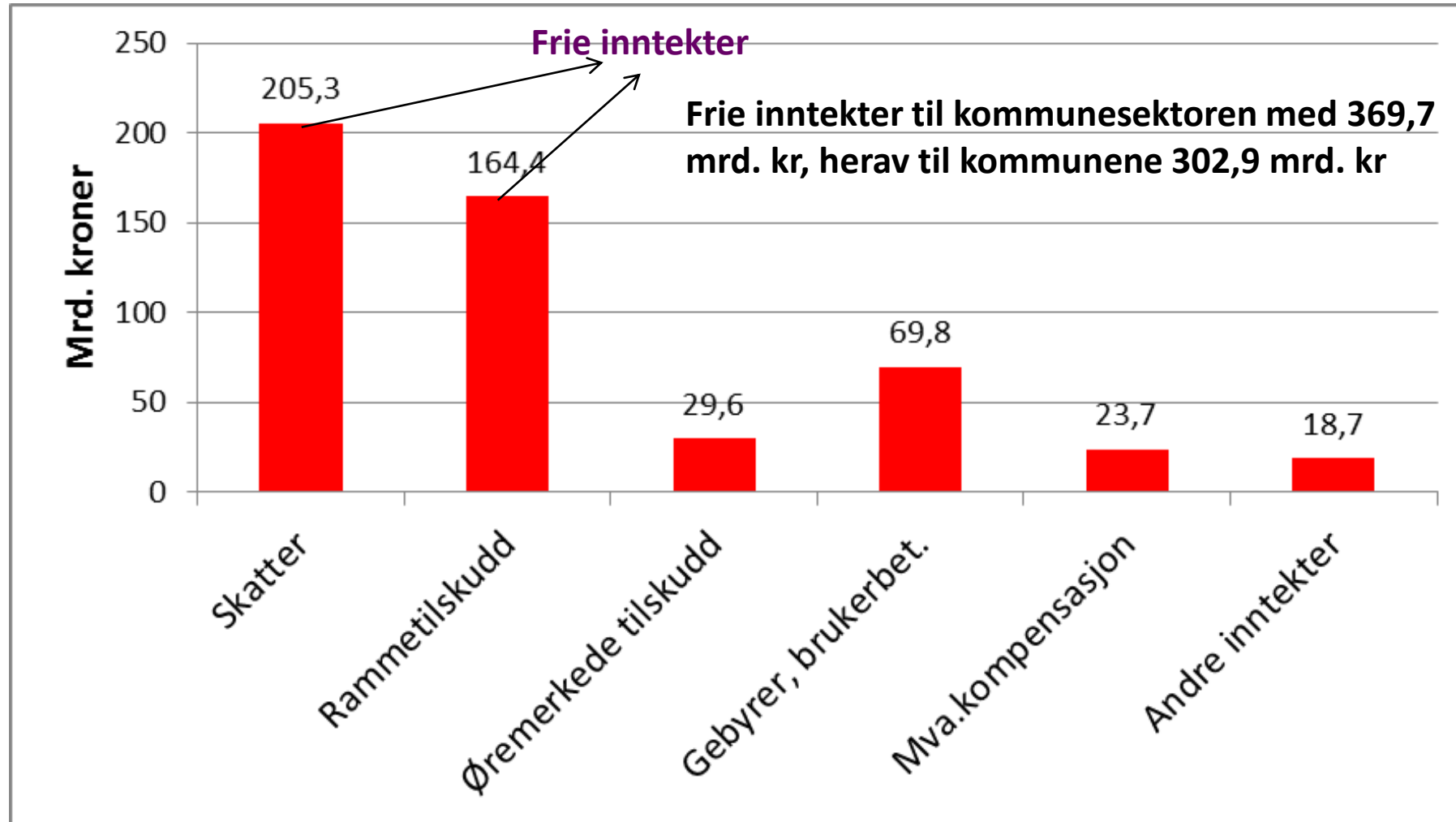
Finansiering av kommunene og inntektssystemet

Finansiering av kommunesektoren

Det kommunaløkonomiske opplegget 2018 for kommuner og fylkeskommuner, i alt 511,5 mrd. kr

Inntekter i kommunesektoren er om lag 18 pst av BNP for fastlands-Norge

Kommunenes inntektsramme styres av staten

- Ressurstildelingen/rammene styres gjennom stats- og nasjonalbudsjettet
 - Kommende års rammer varsles i Kommuneproposisjonen
 - KS/kommunesektoren har regelmessig møter med regjeringen om rammene, konsultasjonsordningen
- Mest direkte gjennom rammetilskuddet og øremerkede statstilskudd, men også via fastsettelsen av skatteregler, skattesatser og lovbestemmelser om avgifter og gebyrer
 - Eksempel på lovbestemmelser: makspris barnehager, selvkost VAR, inntektsgradering helsetjenester
- Stats- og nasjonalbudsjettet har ettårsperspektiv
 - kan være utfordrende i økonomiplanleggingen siden kommunene skal vedta en saldert økonomiplan for 4 år

Inntektssystemet for kommunene – Fordeling av frie inntekter

- **Likeverdig tjenestetilbud** til innbyggere i hele landet
 - Utjevning av strukturelle kostnader og ulikheter i skatteinntekter
- **Regionalpolitiske målsettinger** knyttet til bosetting og næringsliv
- **Tilfører kommunesektoren inntekter**
 - Kommunenes egne inntekter (skatt, gebyrer etc.) er ikke tilstrekkelige
- **Inntektssystemets tosidighet**
 - likeverdig tjenestetilbud - større utjevning
 - regionalpolitikken - større forskjeller

KS

Kommunale inntekter – Hvor kommer de fra – hvem styrer

Sitat fra Dagens Næringsliv 10.9.1999:

"KOMMUNAL RØRE: Ta en dose inntektsutjevning, litt distriktspolitikk, en stor dose utgiftsutjevning, et par overgangsordninger, pynt det hele med kompensasjon for alle som taper på rettferdighet, og vips så har vi overføringssystemet til kommunene."

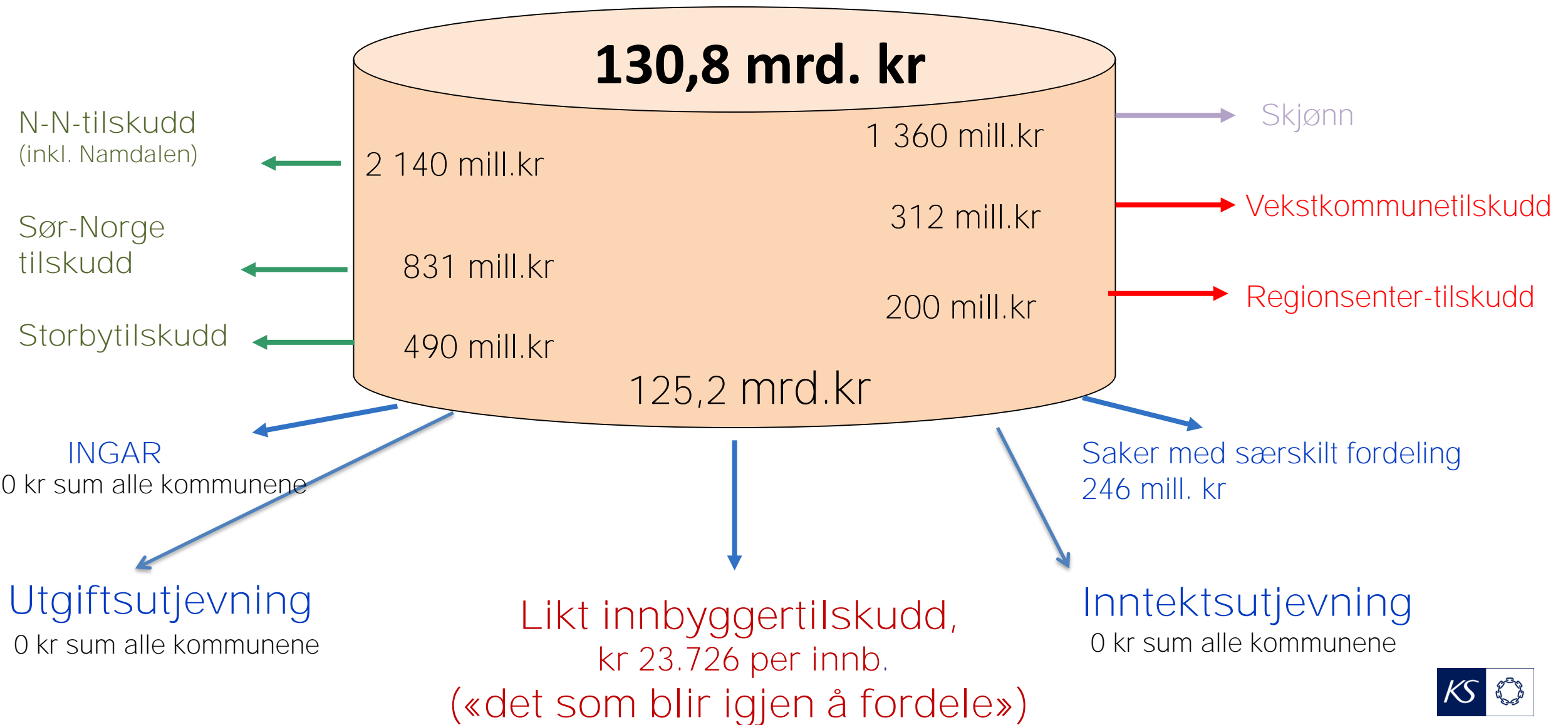
SITATET

«Jeg har hørt at det skal finnes tre stykker i departementet som forstår inntektssystemet, men jeg har ikke møtt dem ennå».

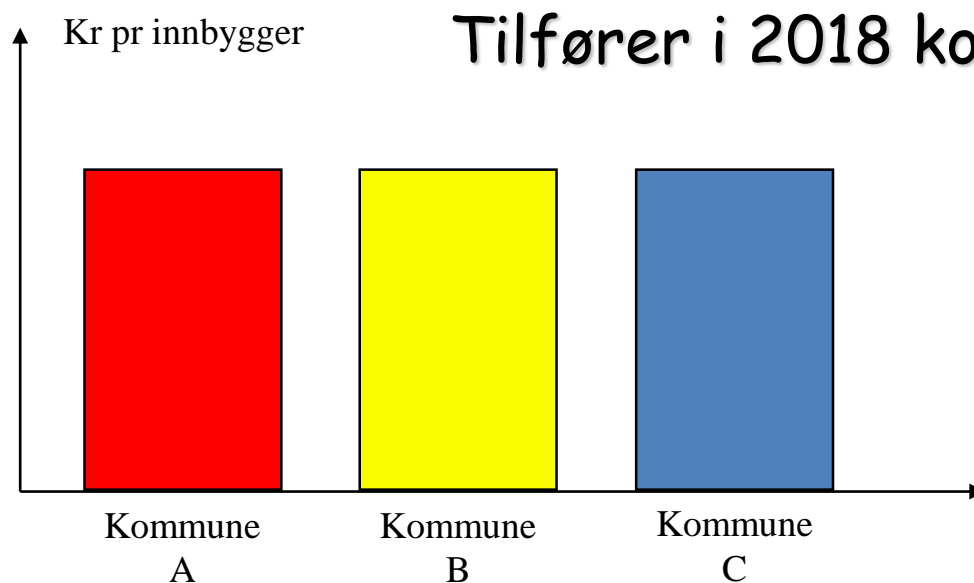
Tromsøs ordfører Herman Kristoffersen til Nordlys

Inntektssystemet for kommunene 2018

Inntektssystem - innbyggertilskudd

- Størrelsen på innbyggertilskuddet fastsettes av den makrorammen som stilles til disposisjon for inntektssystemet. Dette skjer etter at alle de andre elementene er fastlagt og innbyggertilskuddet blir derfor restbeløpet
- Innbyggertilskuddet gis til alle kommuner med et likt beløp i kroner pr innbygger. For 2018 utgjør tilskuddet per innbygger 1.7.2017 kr 23 726,02

NB, husk at sammen med det flate innbyggertilskuddet utbetaler KMD også trekk/tillegg ved utgiftsutjevning på post 60 i statsbudsjettet

Arkfanen 'R18' i prognosemodellen – viser de nasjonale rammene, inkl. hvordan innbyggertilskuddet fremkommer ('R17 for 2017, 'R16' for 2015.....)

Foreløpige rammer 2018 knyttet til beregning av nasjonalt innbyggertilskudd

BEREGNING AV INNBYGGERTILSKUDD 2018 (alle tall er på nasjonalt nivå i 1000 kr):

	1000 kr		
Rammetilskudd 2017	127 614 500		
<i>Saldering statsbudsjett 2017</i>			
- Reduksjon av skjønnsramme	-95 000		
- Økt kontantstøtte, reduksjon barnehageetterspørsel	-77 970		
- Øremerking av realvekst tidlig innsats	-150 000		
- Reduksjon per innbygger sfa. oppjustering skatteanslag	-182 000		
<i>RNB 2017</i>			
- Korreksjon forsøksordning statlig finansiering omsorgstjenester	5 664		
- Økning per innbygger - nedjustering skatteanslag	132 000		
- Innlemming øremerket tilskudd flere barnehagelærere	172 200		
- Økt inntektsgrense gratis kjernetid i barnehage	6 400		
- Økt skjønnsramme, ubrukte plasser enslig mindreårige	20 000		
Nytt nivå fra 2017	127 445 794	127 445 794	0

Saldering statsbud 2017 (ekskl. skjønnsramme)	-409 970
kr per innb:	-78

Justering fra RNB2017 m.m ekskl skjønnsramme	310 600
kr per innb:	59

Avstemming mot statsbudsjettet 2018

Hvor mye av endringene i 2017 som gjelder innbyggertilskuddet, og hvor mye som gjelder andre elementer

Forklarer hvorfor noen tall i 'Rskudd' har tall for bare 2017

Brukes også bl.a. i arkfanen 'Analyse'

Hvordan framkommer endringen inneværende år (2017) i arkfanen R-skudd

2 SURNADAL		1566									
3 (år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		PROGNOSE									
4 1000 kr		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
5	Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	124 212	129 607	135 368	134 481	135 579	139 434	141 644	141 921	142 087	142 292
6	Utgiftsutjevningen	25 763	22 017	22 376	20 017	22 553	13 087	13 263	13 273	13 279	13 287
23 Ekstra skjønn tildelt av KMD inkl. ufrivillig alene kommuner og infrastruktur		580	-	1 200	-	-	-	-	-	-	-
24	Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget						-442				
25	RNB 2017 - endringer i rammetilskudd						309				
26	RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)	110	54	149	1 117	-					

Tilsvarende for tidligere år, men da mer oppsummert

Endringer som skjer gjennom budsjettåret legges inn i egne linjer

Ligger fast på med de tall som står i Grønt Hefte

Hvor kan jeg finne mer detaljert informasjon om disse endringene?

Detaljene finnes i arkfanen 'Bregn'

7	Utenfor overgangsordningen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
8	Endringer saldert budsjett 2014 - 2016:			-579	-354	842	
9	Endringer RNB 2012-2015:	110	54	149	1 117		
10	Endringer saldert budsjett 2017						
11	- Øremerking av realvekst begrunnet i tidlig innsats						-165
12	- Redusert barnehageetterspørsel sfa økt kontantsstøtte						-69
13	- Trekk kr 35,76 per innb. sfa økt skatteanslag (skatteopplegget)						-208
14							
15	Endringer i RNB 2017						
16	- økt innbyggertilskudd sfa. skatteendringer						151
17	- Krav pedagognorm barnehage - innlemming av øremerket tilskudd flere barnehagelærere						152
18	- økt inntektsgrense gratis kjernetid barnehage						6

Arkfanen 'R18 viser de nasjonale rammene, inkl. hvordan innbyggertilskuddet fremkommer, forts.

17	Nytt nivå fra 2017	127 445 794	127 445 794	0
18				
19				
20	Her settes inn de ulike tiltakene som påvirker rammen for 2017:			
21		2017-priser	2018-priser	
22				
23	Oppgaveendringer m.m / korreksjoner			
24	Boligsosialt kompetansetilskudd	15 107	15 500	
25	Tilskudd til boligsosialt arbeid	27 778	28 500	
26	Helsenett, ny finansieringsmodell	-31 774	-32 600	
27	Økte kommunale barnehageutgifter, økte botidskrav kontantstøtte	18 031	18 500	
28	Tidlig innsats overgang mellom skole og barnehage	19 493	20 000	
29	Økt foreldrebetaling barnehage, kroner 110 per mnd utover lønns- og p	-293 860	-301 500	
30	Vigselsmyndighet, ansvar overføres kommunene	2 924	3 000	
31	Servicehunder	-4 873	-5 000	
32	Økt elevtall statlig/private skoler	-134 308	-137 800	
33				
34				
35				
36				
37	Helårseffekter - rammejustering			
38	Redusert barnehageetterspørsel sfo. økt kontantstøtte	-124 659	-127 900	
39	Innlemming øremerket tilskudd flere barnehagelærere	240 936	247 200	
40	Økt inntektsgrense nasjonal norm redusert foreldrebetaling barnehage	7 700	7 900	
41				
42				
43	Endringer skjønn, utenfor overgangsordningen m.m			
44	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenester	-7 602	-7 800	
45	Skjønntilskudd, engangsbevilgning 2017 enslig mindreårige flyktning	-19 981	-20 500	
46				
47				
48				
49				
50				
51	Ny ramme 2017 nivå	127 160 707		

Realvekst i rammetilskudd i 2018	334 540
kr per innb	63

Oppgaveendringer ekskl. skjønn inkl	-257 505
kr per innb:	-49

Endring skjønn, utenfor overgangsordn	-27 583
kr per innb:	-5

Opptappingsplaner rus og psykiatri (del av realvekst)		
År	1000 kr	kr per innb
2019	300 000	57
2020	300 000	57

Netto endring tilskudd sammenslåing mot innbyggert		
År	1000 kr	kr per innb
2019	-1 741	-0,33
2020	350 000	66,32
2021	-11 342	-2,15

Overgangsordning trekk arbeidsgiveravgift - innlemm		
År	1000 kr	kr per innb
2019	-57 473	-11
2020	-57 473	-11

Tilskudd frivilligsentraler - fra særskilt fordeling til inn		
År	1000 kr	kr per innb
2021	169 900	32

Overgangsordning fram til kommunesammenslåing, o		
År	1000 kr	kr per innb
2019	-	-
2020	-254 160	-48

Hvilke forutsetninger som er lagt til grunn fremover.
Hensyntatt i innbyggertilskudd og utgiftsutjevning

Arkfanen 'R18 viser de nasjonale rammene, inkl. hvordan innbyggertilskuddet fremkommer, forts.

51	Ny ramme 2017 nivå	127 160 707		
52				
53	Anslag lønns- og prisvekst i 2018:	2,60 %	3 306 178	
54	(fastsatt av regjeringen i statsbudsjettet)			
55				
56	Realendring i rammetilskudd 2018	334 540		
57	Sum ny ramme i 2018 nivå	130 801 425	130 801 425	0
58	<i>Dekker:</i>			
59			Nivå 2017	Endring
60	Distriktstilskudd Sør-Norge	430 495	434 628	-4 133
61	Vekstilskudd	312 444	422 426	-109 982
62	Småkommunetillegg	894 937	903 813	-8 876
63	Skjønn	1 360 000	1 626 000	-266 000
64	N-Norgetilskudd/Namdal	1 645 503	1 636 224	9 279
65	Storbytilskudd	490 158	462 127	28 031
66	Inndelingstilskudd	199 622	129 756	69 866
67	Trekk Nannestad og Ullensaker	-19 350	-19 350	-
68	Forsøk ny oppgavefordeling barnevern	75 252	73 345	1 907
69	Uttrekk rammetilskudd forsøksordning omsorgstjenester	-1 043 736	-1 009 714	-34 022
70	Regionsentertilskudd	200 000	100 000	100 000
71	Utenfor overgangsordningen	1 034 502	728 862	305 640
72	Rest til innbyggertilskuddet 2018	125 221 598		91 710
73	<i>Per 1.7.2017 ved oppdatering:</i>	5 277 818		
74	Innbyggertilskudd 2018, kr	23 726,02		

Egen modell for beregning av utslag av innlemminger og uttrekk etter delkostandsnøkkel

Kan brukes for å beregne kommunens andel av oppgaveendringer/korreksjoner og helårseffekter foran

Regneark for å beregne kommunens andel av bevilgninger etter delkostnadsnøkkel 2018

Legg inn kommunenummer og nasjonalt beløp som skal fordeles i de gule feltene

Delkostnadsnøkkel	Nasjonalt beløp som skal fordeles	Kommunens andel av fordelt beløp	Delkostnadsindeks
Pleie og omsorg		-	1,0570
Grunnskole		-	0,9588
Barnehage	-132 359	-520	0,8500
Administrasjon		-	0,9409
Sosialtjeneste		-	1,0941
Kommunehelse	-31 774	-140	0,9530
Barnevern		-	1,0828
Landbruk		-	0,1194
Hovedkostnadsnøkkel	-93 372	-425	0,9837

Egen modell for beregning av utslag av innlemminger og uttrekk etter delkostandsnøkkel

Kan også benyttes til å beregne kommunens andel av de bruksanvisninger regjeringen har gitt for realveksten fra 2017 – 2018. NB!! Disse fremkommer ikke i R17 arket.

Regneark for å beregne kommunens andel av bevilgninger etter delkostnadsnøkkel 2018

Legg inn kommunenummer og nasjonalt beløp som skal fordeles i de gule feltene

Kommunenummer

1505

KRISTIANSUND (ny)

Delkostnadsnøkkel	Nasjonalt beløp som skal fordeles	Kommunens andel av fordelt beløp	Delkostnadsindeks
Pleie og omsorg		-	1,0570
Grunnskole	100 000	443	0,9588
Barnehage	100 000	393	0,8500
Administrasjon		-	0,9409
Sosialtjeneste	300 000	1 517	1,0941
Kommunehelse		-	0,9530
Barnevern		-	1,0828
Landbruk		-	0,1194
Hovedkostnadsnøkkel	200 000	909	0,9837

Inntektsutjevning

Skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt)

- **Maksimalskattesatser for kommunene:**
 - inntektsskatt (11,8 pst i 2018) og formueskatt (0,7 pst i 2018) fra personer
 - naturressursskatt (1,1 øre per kilowatttime for 2018)
- Av skatt på inntekt og formue i 2015 utgjorde naturressursskatt om lag 1 pst, formuesskatt om lag 8 pst og inntektsskatt fra personer 91 pst
- Skatteinntektene (per innbygger) varierer sterkt mellom kommunene (tall fra 2016):
 - Laveste: 58 pst av landsgjennomsnitt (Kautokeino), Stordal, 69,5 pst
 - Høyeste: 256 pst av landsgjennomsnitt (Bykle), Sandøy 108,2 pst
- Utjevning av forskjeller mellom kommunene i når det gjelder skatt på formue og inntekter fra personer og naturressursskatt (i rammetilskuddet).

Skatteinntekter og inntektsutjevning

- ✓ Hvor store forskjeller i skatteinntekter (inntekt og formue) **per innbygger** ønskes / godtas?

To hensyn:

- Kommunenes skatteinntekter skal ha lokal forankring
- Likeverdig tjenestetilbud

- ✓ To virkemidler som i dag benyttes for å avveie mellom disse hensynene:

– Utjevning av skatteinntektene (skatteutjevning/inntektsutjevning)

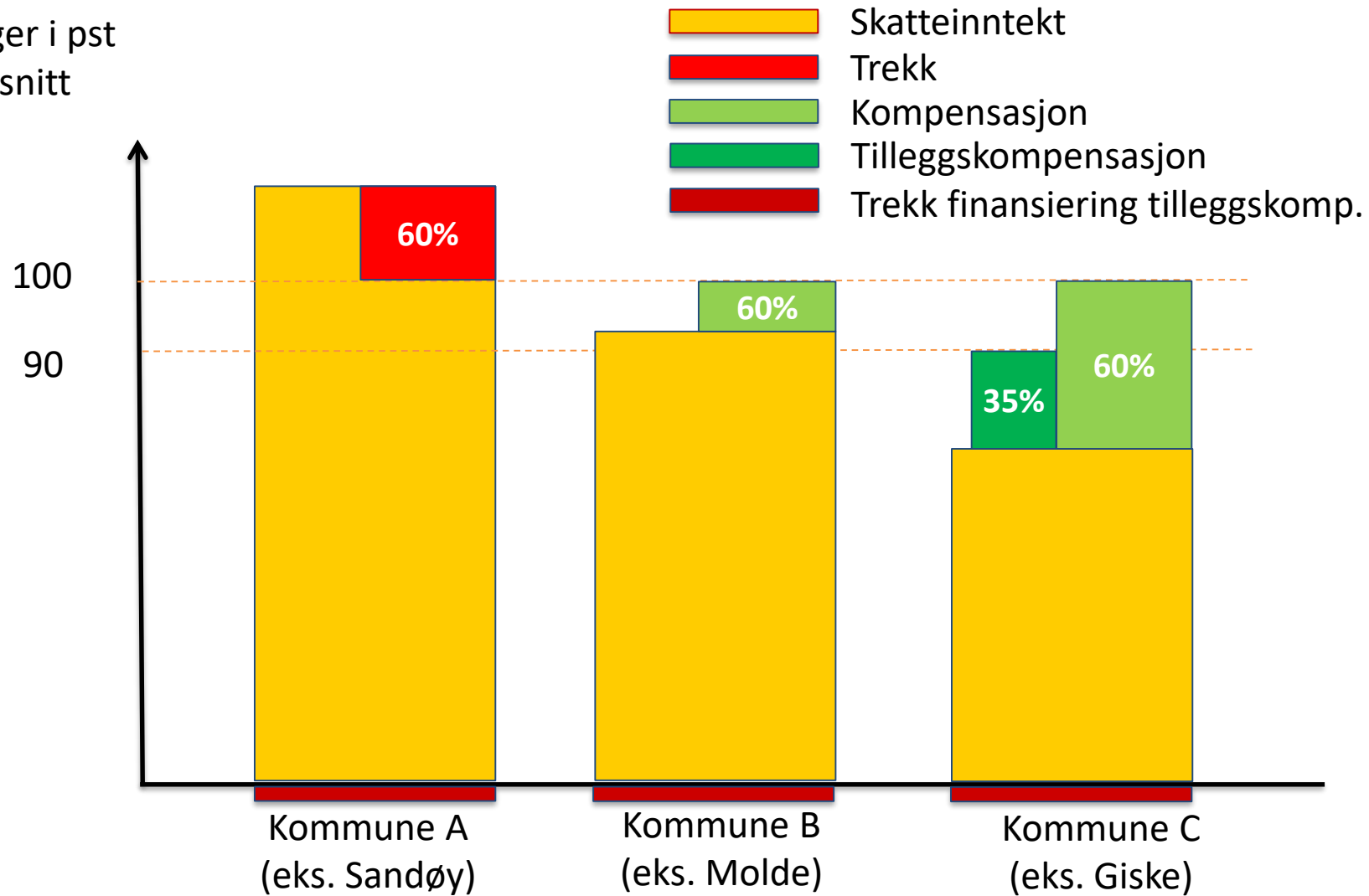
– Skattens andel (inkl. eiendomsskatt) av kommunenes samlede inntekter

- utgjør i dag 40 pst av samlede driftsinntekter. Justert ned fra 45 fra 2009, tidligere et mål på 50 pst (vedtak Stortinget)
- Lokal skatt påvirkes ikke bare av nasjonale regler, men av lokal sysselsetting, lønnsnivå og sammensetting av næringer.

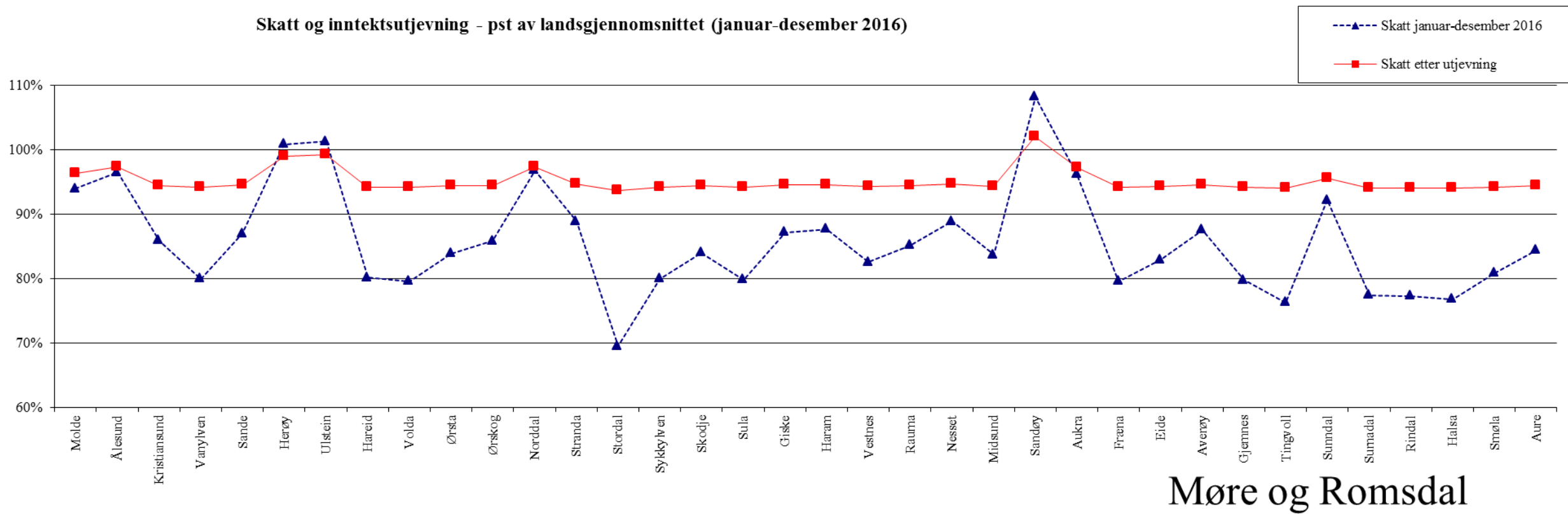
Inntektsutjevningen

(skatt på inntekt og formue inkl. naturressursskatt)

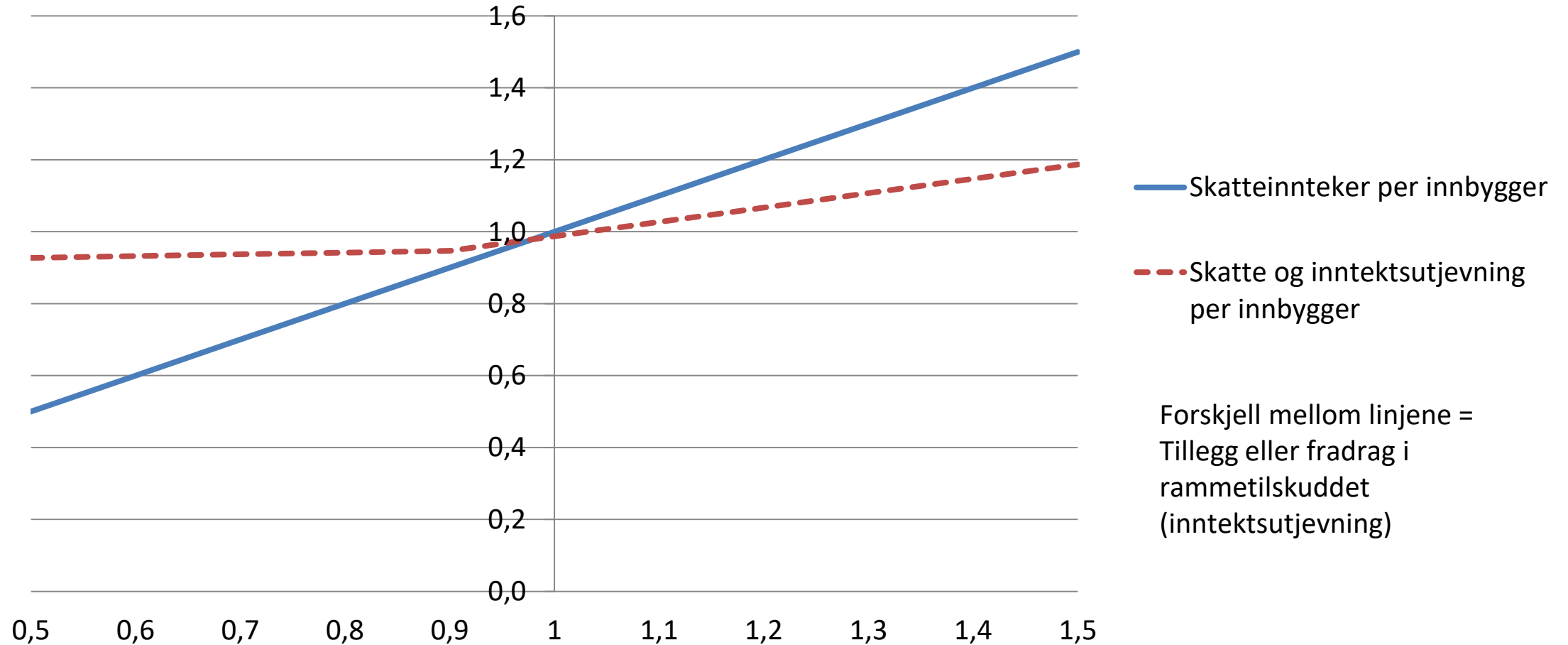
Skatt per innbygger i pst
av landsgjennomsnitt

Inntektsutjevningen – Møre og Romsdal

Skatt og inntektsutjevning

Skatteinntekter og inntektsutjevning

Skatteanslag basert anslag for 2017 i statsbudsjettet for 2018, folketall 1.1.2017 og skatteandel i 2017 som tilsvarer gjennomsnitt for siste 3 år.

Skatteinntekter per innbygger Fræna kroner 23 961 per innbygger (81,4 pst av landssnitt; 29 428 per innbygger)

Anslag for Frænas skatteinntekter og inntektsutjevning for 2017:

Skatteinntekter: $23\,961 * \text{innbyggere (9\,741)}$ = 233,40 mill. kroner

Inntektsutjevning

Kompensasjon: $(29\,428 - 23\,961) * 60\% * 9\,741$ = 31,95 mill. kroner

Tilleggskomp: $(29\,428 * 90\% - 23\,961) * 35\% * 9\,741$ = 8,60 mill. kroner

Trekk finansiering: $(-371 * 9\,741)$ = - 3,60 mill. kroner

Sum skatt og inntektsutjevning = 270,35 mill. kroner

- **Bruker dette som referansenivå når vi i de neste lysark skal se på hvordan innbyggerveksten påvirker skatteutviklingen**

Et eksempel

Fremskrevet innbyggertall til 1.1.2018 (innb 1.7.2017+ SSB – MMML alt), andre forutsetninger uendret (inkludert skatteinngang i Norge) –

Fræna (9 772 økning 0,2 %) og Norge 5 299 961 innbyggere (vekst 0,8 %)

Anslag for Fræna sine skatteinntekter og inntektsutjevning :

	Nytt folketall	Anslag 2017
Skatteinntekter	232,30 mill. kroner	233,40 mill. kroner
Inntektsutjevning		
Symmetrisk	31,80 mill. kroner	31,95 mill. kroner
Tilleggskompensasjon	8,55 mill. kroner	8,60 mill. kroner
Finansiering tilleggskomp	- 3,60 mill. kroner	- 3,60 mill. kroner
Sum skatt og inntektsutjevning	269,05 mill. kroner	270,35 mill. kroner
Endring i skatt og inntektsutjevning	- 1,3 mill. kroner	

Et annet eksempel

Hva skjer om Fræna skulle få en økning i skatteinntektene med 10 mill. kroner i 2017, slik at skatt per innbygger blir kroner 24 987 (84,8 pst av landssnitt)

Anslag for Frænas sine skatteinntekter og inntektsutjevning:

	Økt skatteinntekt	Anslag 2017
Skatteinntekter	243,40 mill. kroner	233,40 mill. kroner
Inntektsutjevning		
Symmetrisk	25,95 mill. kroner	31,95 mill. kroner
Tilleggskompensasjon	5,10 mill. kroner	8,60 mill. kroner
Finansiering tilleggskomp	- 3,60 mill. kroner	- 3,60 mill. kroner
Sum skatt og inntektsutjevning	270,85 mill. kroner	270,35 mill. kroner
Endring i skatt og inntektsutjevning	0,5 mill. kroner	

- Endrede skatteinntekter i egen kommune har liten virkning på kommunens samlede skatteinntekter, så lenge skatteinntekter per innb er under 90 pst av landssnitt. Men, på den annen side er kommunen sikret å få cirka 95 pst av skatteøkning per innbygger på landsbasis.

Bruk av prognosemodellen
for å legge inn egne skatteanslag
og innbyggertall 1.1

Modellbetingelser og forutsetninger

- Ligger dels i 'Inngang' og 'Forutsetninger'
- Inneholder viktig informasjon om modellen og hvilke forutsetninger den aktuelle modellen bygger på

28 For å kunne bruke prognosemodellen som et godt verktøy i budsjettarbeidet må dere selv ta stilling til:

29 a) om anslaget for kommunens skatteinntekter i 2017 og 2018, er realistisk. Et riktigst mulig skatteanslag er viktig for at dere skal få best mulig anslag for
30 inntektsutjevningen. Basismodellens anslag er en automatisk generering basert på gjennomsnittsnivået for skatt i siste 3 skatteår per innbygger i kommunen.
31 Justering av vekstanslag for skatt i pst kan dere legge inn i cellene G110 og H110 i 'Gdata' arkfanen.

32
33
34 b) og legge inn det beste anslaget dere har for folketallet i kommunen 1.1.2018 i celle H55 i arkfanen 'Gdata'. Best mulig tall her er viktig bl.a. for beregning av
35 inntektsutjevningen. Det automatisk genererte forslaget i modellen for folketall 1.1.2018 er en ren fremskriving basert på kommunens folketall per 1.7.2017,
36 tillagt halvparten av anslått årsvekst for 2017 i SSB's - MMML (lav innvandring) alternativet.

37
38
39 I modellen angis også et forventet folketall i landet per 1.1.2018 ('Gdata' celle H92), som er beregnet på samme måte - folketall i landet 1.7.2017 tillagt
40 halvparten pst av anslått befolkningsvekst i 2017 i SSB MMML alternativet. Selv om det er usikkerhet også knyttet til dette anslaget er denne usikkerheten
41 mindre enn usikkerheten i befolkningsanslagene for den enkelte kommune. Anslaget for landet kan ikke endres i prognosemodellen.

42

Skatteinntekter og inntektsutjevning 2018

Kommune: 1517 HAREID

- Innlegging av egne tall skjer i arkfanen 'Gdata'

	per 1.1.2012	per 1.1.2013	per 1.1.2014	per 1.1.2015	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	
54											
55	Folketall per 1.1. i IS-året	5 000	5 057	5 021	5 065	5 189	5 185	5 172	5 172	5 172	5 172
56							foreløpig anslag SSB - MMML alternativ				
57	Vekst fra året før		1,1%	-0,7%	0,9%	2,4%	-0,1%	-0,3%	0,0%	0,0%	0,0%

Er dette er sannsynlig anslag for innbyggere 1.1.2018?

Folketall 1.7.2017: 5 160

Skatteinntekter og inntektsutjevning 2018

	per 1.1.2012	per 1.1.2013	per 1.1.2014	per 1.1.2015	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	
54											
55	Folketall per 1.1. i IS-året	5 000	5 057	5 021	5 065	5 189	5 185	5 150	5 150	5 150	5 150
56							foreløpig anslag SSB - MMLL alternativ				
57	Vekst fra året før		1,1%	-0,7%	0,9%	2,4%	-0,1%	-0,7%	0,0%	0,0%	0,0%

Hva om man tror mer på 5 150?

Hva med antall innbyggere i landet 1.1?

	per 1.1.2012	per 1.1.2013	per 1.1.2014	per 1.1.2015	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	
91											
92	Folketall per 1.1. i IS-året	4 985 870	5 051 275	5 109 056	5 165 802	5 213 985	5 258 317	5 299 961	5 299 961	5 299 961	5 299 961
93							foreløpig anslag SSB - MMLL alternativ				
94	Vekst fra året før		1,3%	1,1%	1,1%	0,9%	0,9%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%

Skatteinntekter og inntektsutjevning 2018

96	Skattedata	2016	2017	2018	2019	2020	2021
97	Bokført skatt landstall - 1000 kr	3 996	154 740 000	158 500 000	158 500 000	158 500 000	158 500 000
98	Nominell skattevekst fra året før (realvekst for	9,7 %	3,3 %	2,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
99	Herav naturressursskatt						
100	Herav selskapskatt						
101	Landsgj. skatt i kr.pr innb (folketall 1.1 i året)	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	29 906
102	Skattevekst pr innb, landsnivå	8,7 %	2,4 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
103	Landsgj. skatt i kr.pr innb inkl selskapskatt (i						
104	TOT						
105	Tall for kommunen:						
106	2. Nominell skattevekst fra året før		129 159	130 371	130 371	130 371	130 371
107	Legg her inn din lokale prognose for komm		8,1 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
108	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	108 762	111 870	112 102	114 254	119 524	129 159
109	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2018/2019)		2,9 %	0,2 %	1,9 %	4,6 %	8,1 %
110	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag						0,0 %
111	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall						
112	1.1 i året)	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910
113	Vekst fra året før, kommune		1,7 %	0,9 %	1,0 %	2,1 %	8,1 %
114	08)						1,6 %
115	Bakgrunnsoppbygginger:						0,0 %
116	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapskatt)	90,7 %	88,4 %	88,5 %	85,3 %	80,2 %	84,6 %
117	Skatt i pst av landsgjennomsnittet						84,6 %
118	(fra 2005 inkl selskapskatt)						84,6 %
119	Netto skatteutjevning, 1000 kr	5 047	7 914	7 710	12 379	20 966	14 987
120	Skatt inkl selskapsk og netto inntektsutj, 1000 kr	113 809	119 784	119 812	126 633	140 490	144 146
121	Andel skatt og netto inntektsutj	94,9 %	94,6 %	94,6 %	94,5 %	94,2 %	94,5 %
122							94,5 %
123	Andre skatter (eiendomsskatt)	0	0	0	0	0	0

Her vil det skje en endring.

130 908 er det skatteanslaget som var lagt inn i utsendt modell. Med innbyggerendringen er dette økt til 130 371

Er en følge av at skatt per innbygger er stabil

Skatt og inntektsutjevning reduseres med 0,6 mill. kroner

HAREID (år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)	1517		JUSTERT MODELL		ENDRING	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1000 kr						
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	122 521	122 760	122 521	122 760	-	-
Utgiftsutjevningen	13 761	13 774	13 761	13 774	-	-
Overgangsordning - INGAR	-369	-	-369	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	1 180	1 180	1 180	1 180	-	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjeneste	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	-	-	-	-	-	-
Storbytilskudd	-	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd	-	-	-	-	-	-
Distriktstilskudd Sør-Norge	-	-	-	-	-	-
Regionsentertilskudd	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	610	-	610	-	-	-
herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift						
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011						
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	-	-	-	-	-	-
Endringer saldert budsjett 2014/2015/2016						
Kompensasjon Samhandlingsreformen						
Ekstra skjønn tildelt av KMD inkl. ufrivillig alene kommuner og infrastruktur	-	-	-	-	-	-
Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget						
RNB 2017 - endringer i rammetilskudd						
RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)						
Sum rammetilsk uten inntektsutj	137 703	137 714	137 703	137 714	-	-
"Bykлетrekket"						
Netto inntektsutjevning	15 213	15 213	15 129	15 129	-84	-84
Sum rammetilskudd	152 916	152 927	152 832	152 843	-84	-84
Rammetilskudd - endring i %	4,5	0,0	4,4	0,0	-	0,0
Skatt på formue og inntekt	130 908	130 908	130 371	130 371	-536	-536
Skatteinntekter - endring i %	1,35	-	0,94	-	-0,42	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	283 800	283 800	283 200	283 200	-600	-600
	det totalsum ut fra at skatt kun er et a		det totalsum ut fra at skatt kun er et a		det totalsum ut fra at skatt kun er et a	
Sum - endring i %	3,0	-	2,8	-	-0,2	-

Skatteinntekter og inntektsutjevning 2018

96	Skattedata		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
97	Bokført skatt landstall - 10		674	149 813 996	154 740 000	158 500 000	158 500 000	158 500 000	
98	Nominell skattevekst fra år		5,0 %	9,7 %	3,3 %	2,4 %	0,0 %	0,0 %	
99	Herav naturressursskatt								
100	Herav selskapskatt								
101	Landsgj. skatt i kr.pr innb		6 443	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	
102	Skattevekst pr innb, lands		5,8 %	8,7 %	2,4 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	
103	Landsgj. skatt i kr.pr innb								
104									
105	Tall for kommuner			129 159	130 371	130 371	130 371	130 371	
106	2. Nominell skattevekst fra			8,1 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
107	Legg her inn din lokale								
108	Bokført kommuneskatt - 1		254	119 524	129 159	130 371	130 371	130 371	
109	Nominell skattevekst fra år		1,9 %	4,6 %	8,1 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	
110	Prosentvis justering av m				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
111									
112	Skatt i kommunen i kr.pr i								
112	1.1 i året)	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910	25 315	25 315
113	Vekst fra året før, kommune		1,7 %	0,9 %	1,0 %	2,1 %	8,1 %	1,6 %	0,0 %
114	08)								
115	Bakgrunnsopplysninger:								
116	Skatt i pst av landsgjennor		5,3 %	80,2 %	84,6 %	84,6 %	84,6 %	84,6 %	
117	Skatt i pst av landsgjennor								
118	(fra 2005 inkl selskapskatt								
119	Netto skatteutjevning, 100		2 379	20 966	14 987	15 129	15 129	15 129	
120	Skatt inkl selskapsk og net		6 633	140 490	144 146	145 501	145 501	145 501	
121	Andel skatt og netto inntel		5,5 %	94,2 %	94,5 %	94,5 %	94,5 %	94,5 %	
122									
123	Andre skatter (eiendomssk		0	0	0	0	0	0	

Per september 2017 er skatteinntektene i Hareid 80,6 pst av landssnitt.

I 2016 var den 80,2 pst

Grunnlag for å justere ned skatteanslaget for 2018?

Hva om vi tror at det er mer sannsynlig at skatt per innbygger skal ende på 81,0 av landssnitt i 2018?

Skatteinntekter og inntektsutjevning 2018

96	Skattedata	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
97	Bokført skatt landstall - 1000 kr	119 565 164	126 420 781	128 883 066	136 597 674	149 813 996	154 740 000	158 500 000	158 500 000	158 500 000	158 500 000
98	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2017)		5,7 %	1,9 %	6,0 %	9,7 %	3,3 %	2,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
99	Herav naturressursskatt										
100	Herav selskapsskatt										
101	Landsgj. skatt i kr.pr innb (folketall 1.1 i året)	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	29 906
102	Skattevekst pr innb, landsnivå		4,4 %	0,8 %	4,8 %	8,7 %	2,4 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
103	Landsgj. skatt i kr.pr innb inkl selskapsskatt (inntil 2008)										
104	TOT										
105	Tall for kommunen:						129 159	130 371	124 765	124 765	124 765
106	2. Nominell skattevekst fra året før						8,1 %	0,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
107	Legg her inn din lokale prognose for kommunen (se prosentendring i linje 116):										
108	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	108 762	111 870	112 102	114 254	119 524	129 159	124 765	124 765	124 765	124 765
109	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2018/2019)		2,9 %	0,2 %	1,9 %	4,6 %	8,1 %	-3,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
110	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag						0,0 %	-4,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
111											
112	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910	24 226	24 226	24 226	24 226
113	Vekst fra året før, kommune		1,7 %	0,9 %	1,0 %	2,1 %	8,1 %	-2,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
114	08)										
115	Bakgrunnsopplysninger:										
116	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	90,7 %	88,4 %	88,5 %	85,3 %	80,2 %	84,6 %	81,0 %	81,0 %	81,0 %	81,0 %
117	Skatt i pst av landsgjennomsnittet										
118	(fra 2005 inkl selskapsskatt)										
119	Netto skatteutjevning, 1000 kr	5 047	7 914	7 710	12 379	20 966	14 987	20 455	20 455	20 455	20 455
120	Skatt inkl selskapsk og netto inntektsutj, 1000 kr	113 809	119 784	119 812	126 633	140 490	144 146	145 220	145 220	145 220	145 220
121	Andel skatt og netto inntektsutj	94,9 %	94,6 %	94,6 %	94,5 %	94,2 %	94,5 %	94,3 %	94,3 %	94,3 %	94,3 %
122											
123	Andre skatter (eiendomsskatt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Arkfanen 'Inntektsutj' – Oppsummerer skatt og inntektsutjevning

Bør brukes for kvalitetskontroll

Inngang!A1											
HAREID											
(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		PROGNOSE									
Inngangsdata		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
6	Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	29 906
8	Skatteprognose for kommunen - 1000 kr	108 762	111 870	112 102	114 254	119 524	129 159	124 765	124 765	124 765	124 765
9	Skatteprognose for kommunen - kr pr innbygger	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910	24 226	24 226	24 226	24 226
11	Prognose av skattenivå i forhold til landgj.snitt	90,7 %	88,4 %	88,5 %	85,3 %	80,2 %	84,6 %	81,0 %	81,0 %	81,0 %	81,0 %
Prognose inntektsutj tilskudd		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15	Kompensasjonsgrad i %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %
16	Tilleggskompensasjon i %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %
17	Tilleggskompensasjonsgrense	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
19	Symmetrisk inntektsutjevning - kr pr innb:	1 337	1 743	1 740	2 331	3 419	2 711	3 408	3 408	3 408	3 408
20	(gir 60% trekk eller tillegg mellom egen skattenivå og landsgjennomsnittet pr innb)										
21	Kompensasjon knyttet til lavt skattenivå - kr pr innb	-	141	132	434	989	551	941	941	941	941
22	(gir 35% kompensasjon mellom eget nivå og 90% av landsgjennomsnittet pr innb)										
23	6 Finansiering av inntektsutjevning pr innb.	-328	-319	-336	-321	-368	-371	-377	-377	-377	-377
24	7 Netto inntektsutjevning pr innb.	1009	1565	1535	2444	4040	2891	3972	3972	3972	3972
26	8 Inntektsutjevned (netto) tilskudd i 1000 kr	5 047	7 914	7 710	12 379	20 966	14 987	20 455	20 455	20 455	20 455
27	(trekk hvis negativt beløp)										
28	Endringer i %		56,8 %	-2,6 %	60,6 %	69,4 %	-28,5 %	36,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Arkfanen 'Inntektsutj' – Oppsummerer skatt og inntektsutjevning

Bør brukes for kvalitetskontroll

Inngang!A1											
HAREID											
(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		PROGNOSE									
Inngangsdata		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
6	Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	29 906
8	Skatteprognose for kommunen - 1000 kr	108 762	111 870	112 102	114 254	119 524	129 159	124 765	124 765	124 765	124 765
9	Skatteprognose for kommunen - kr pr innbygger	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910	24 226	24 226	24 226	24 226
11	Prognose av skattenivå i forhold til landgj.snitt	90,7 %	88,4 %	88,5 %	85,3 %	80,2 %	84,6 %	81,0 %	81,0 %	81,0 %	81,0 %
Prognose inntektsutj tilskudd		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15	Kompensasjonsgrad i %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %
16					35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %
17					90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
19					2 331	3 419	2 711	3 408	3 408	3 408	3 408
21					434	989	551	941	941	941	941
23					-321	-368	-371	-377	-377	-377	-377
24					2444	4040	2891	3972	3972	3972	3972
26	8 Inntektsutjevne (netto) tilskudd i 1000 kr	5 047	7 914	7 710	12 379	20 966	14 987	20 455	20 455	20 455	20 455
27	(trekk hvis negativt beløp)										
28	Endringer i %		56,8 %	-2,6 %	60,6 %	69,4 %	-28,5 %	36,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

God kontroll på om det skatteanslaget som er lagt inn virker rimelig.

Hvordan forventes det at skatteinntektene vil utvikle seg sammenlignet med landssnittet per innb.?

'Inntektsutj' – analyse per innbygger

4	(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)	PROGNOSE									
5	Inngangsdata	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
29	Anslag:										
30	Trekk for finansiering av Bykle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31											
32	Skatter i kr pr innb	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910	24 226	24 226	24 226	24 226
33	Endr. i prosent		1,7 %	0,9 %	1,0 %	2,1 %	8,1 %	-2,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
34											
35	Skatteutjevning netto i kr pr innb	1 009	1 565	1 535	2 444	4 040	2 891	3 972	3 972	3 972	3 972
36	Endr. i prosent		55,0 %	-1,9 %	59,2 %	65,3 %	-28,5 %	37,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
37	Sum skatt og netto skatteutjevning i kr pr innb	22 762	23 687	23 862	25 002	27 075	27 801	28 198	28 198	28 198	28 198
38	Endr. i prosent		4,1 %	0,7 %	4,8 %	8,3 %	2,7 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
39	Andel av skatt og netto skatteutjevning i forhold til skatt pr innbygger	0,949	0,946	0,946	0,945	0,942	0,945	0,943	0,943	0,943	0,943
40											
41											
42	Gj.skatt kr pr innb i landet	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	29 906
43	Endr. i prosent		4,4 %	0,8 %	4,8 %	8,7 %	2,4 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
44											
45	Skatter i 1000 kr	108 762	111 870	112 102	114 254	119 524	129 159	124 765	124 765	124 765	124 765
46	Skatteutjevning netto i 1000 kr	5 047	7 914	7 710	12 379	20 966	14 987	20 455	20 455	20 455	20 455
47	Sum skatt og skattutj. netto i 1000 kr	113 809	119 784	119 812	126 633	140 490	144 146	145 220	145 220	145 220	145 220
48	Endr. i prosent		5,3 %	0,0 %	5,7 %	10,9 %	2,6 %	0,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Vi nedjusterte skatteanslaget for Hareid. Dette tilsier at skatt og inntektsutjevning øker mindre enn landssnittet.

NB!! Kommuner med skatteinntekter under 90 pst av landssnittet per innb både i budsjettåret og året før:

Forventer at disse er relativt like!

'Inntektsutj' – analyse per innbygger

4	(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)	PROGNOSE									
5	Inngangsdata	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
29	Anslag:										
30	Trekk for finansiering av Bykle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31											
32	Skatter i kr pr innb	21 752	22 122	22 327	22 558	23 034	24 910	24 226	24 226	24 226	24 226
33	<i>Endr. i prosent</i>		1,7 %	0,9 %	1,0 %	2,1 %	8,1 %	-2,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
34											
35	Skatteutjevning netto i kr pr innb	1 009	1 565	1 535	2 444	4 040	2 891	3 972	3 972	3 972	3 972
36	<i>Endr. i prosent</i>		55,0 %	-1,9 %	59,2 %	65,3 %	-28,5 %	37,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
37	Sum skatt og netto skatteutjevning i kr pr innb	22 762	23 687	23 862	25 002	27 075	27 801	28 198	28 198	28 198	28 198
38	<i>Endr. i prosent</i>		4,1 %	0,7 %	4,8 %	8,3 %	2,7 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
39	<i>Andel av skatt og netto skatteutjevning</i>										
40	<i>i forhold til skatt pr innbygger</i>	0,949	0,946	0,946	0,945	0,942	0,945	0,943	0,943	0,943	0,943
41											
42	Gj.skatt kr pr innb i landet	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 906	29 906	29 906
43	<i>Endr. i prosent</i>		4,4 %	0,8 %	4,8 %	8,7 %	2,4 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
44											
45	Skatter i 1000 kr	108 762	111 870	112 102	114 254	119 524	129 159	124 765	124 765	124 765	124 765
46	Skatteutjevning netto i 1000 kr	5 047	7 914	7 710	12 379	20 966	14 987	20 455	20 455	20 455	20 455
47	Sum skatt og skattutj. netto i 1000 kr	113 809	119 784	119 812	126 633	140 490	144 146	145 220	145 220	145 220	145 220
48	<i>Endr. i prosent</i>		5,3 %	0,0 %	5,7 %	10,9 %	2,6 %	0,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Sammenhengen ser man her

Oppsummering

- Når vi legger inn befolkningsfremskrivninger for egen kommune i 'Gdata' linje 54, må vi også huske å legge inn befolkningsfremskrivninger for landet i 'Gdata' linje 91. (Unntatt per 1.1.2018 for landet som ligger fast i modellen)
 - Formålet er å få best kvalifisert anslag for kommunens andel av landets skatteinntekter.
 - Glemmer man å legge inn justert folketall for landet får kommunen **for høyt skatteanslag**
- Innlegging av befolkningsprognoser påvirker mer enn skatteanslag og inntektsutjevning:
 - Vekstkommunetilskudd
 - Sør-Norge og Nord-Norge tilskudd
 - Småkommunetillegg
 - Storbytilskudd
- Bør ikke legge inn realvekst/demografikompensasjon for 2019 – 2021 i 'Gdata' linje 9 og 10 om vi bare justerer folketall 1.1.

Skal det legges inn realvekst/demografikompensasjon bør også folketall på aldersgrupper 1.7 legges inn i modellen.

Utgiftsutjevningen 2018

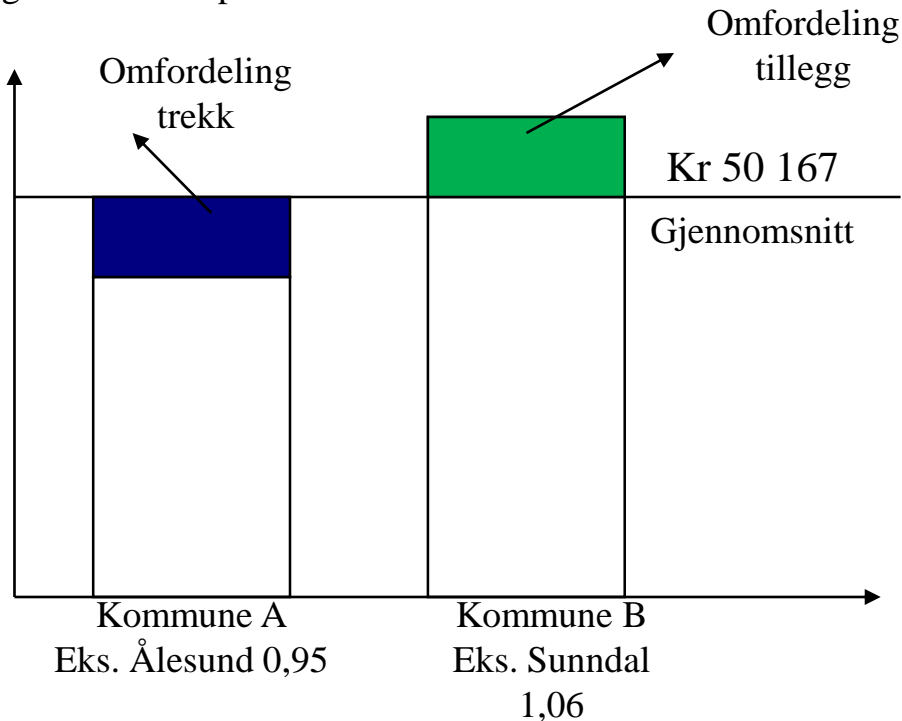
Prinsipper for utforming av utgiftsutjevningen

- Ved utgiftsutjevningen gis det kun kompenseres for **ufrivillige** etterspørsels- og kostnadsforhold
 - Det gis full kompensasjon (100 pst)
- Variasjoner for behovet for kommunale og fylkeskommunale tjenester fanges i opp gjennom kriterier som kommunene ikke selv kan påvirke gjennom egne beslutninger/prioriteringer
- To hovedtilnærminger for å beregne utgiftsbehovet i kommuner og fylkeskommuner
 - Den normative metoden
 - Den statistiske/positive metoden
- Dagens utgiftsbehov i hovedsak bestemt ut fra den statistiske metoden

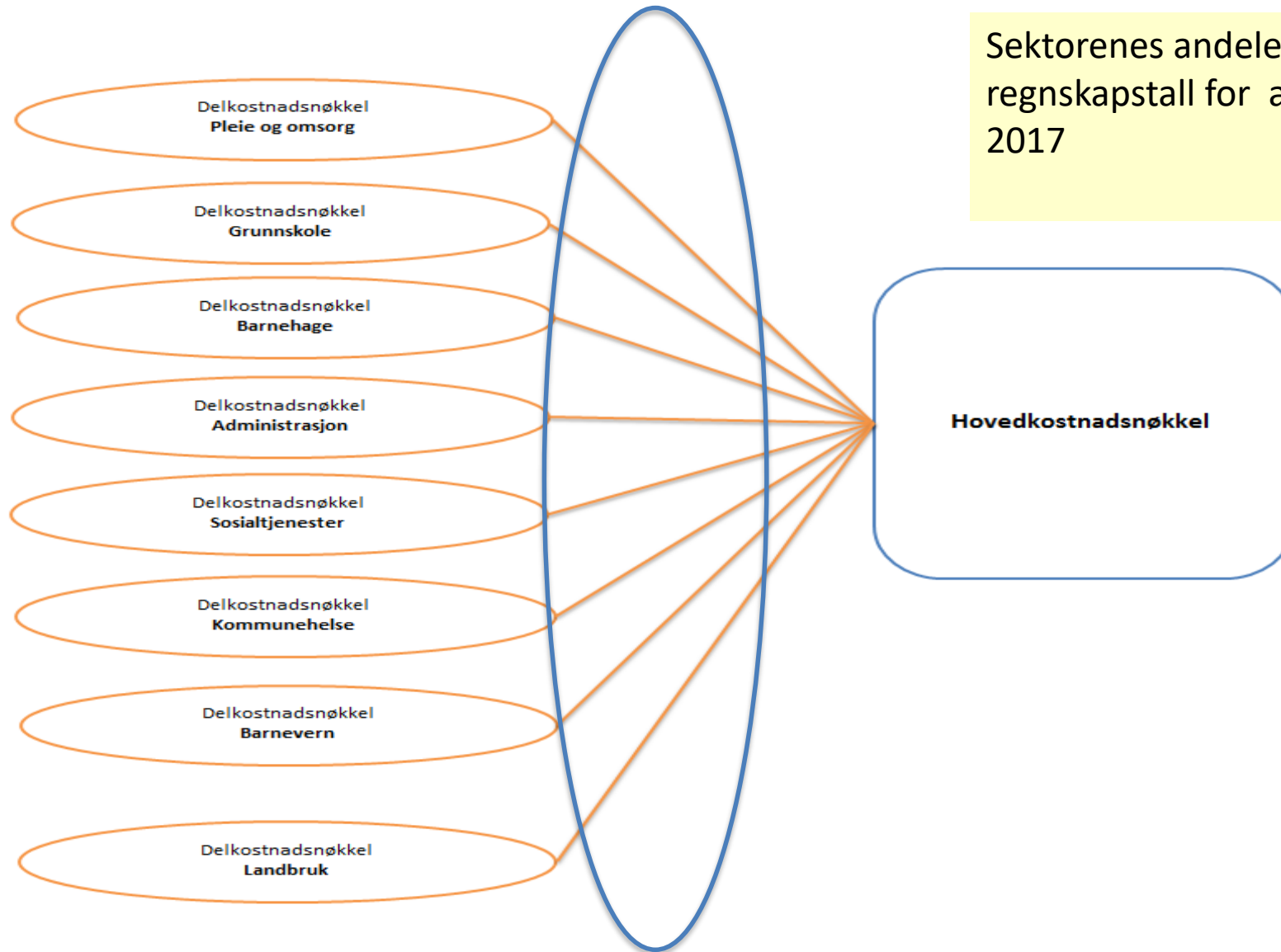
Utgiftsutjevningen

- For at kommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud gi det full kompensasjon (100 %) for ulike ufrivillige kostnads- og etterspørselsforhold (gjelder nasjonale velferdssektorer)
- Ulike forutsetninger for å gi likeverdige tjenester fanges i hovedsak opp gjennom
 - Alderskriterier, f.eks. 6 – 15 år
 - Sosioøkonomiske kriterier, f.eks. opphopningsindeks, ikke gifte over 67 år
 - Strukturelle kriterier, f.eks. reiseavstand (sone og nabokriteriene)

Beregnet utgiftsbehov kr pr innb

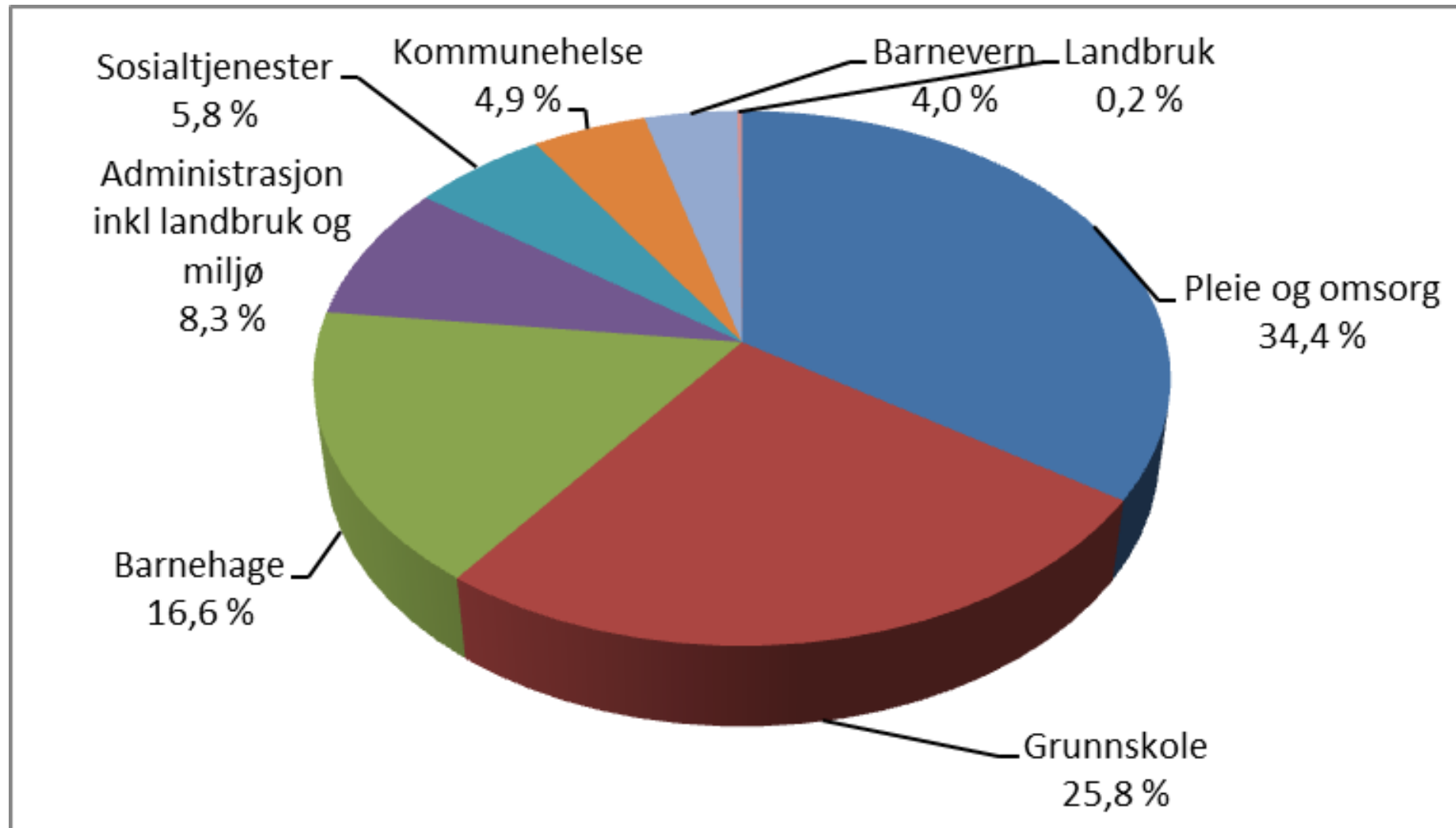

Hvordan kommer man fram til indeksen for utgiftsbehov?

Sektorenes andeler i hovednøkkelen på basis av regnskapstall for alle kommuner – oppdateres årlig fra 2017

Utgiftsandeler mellom sektorene 2018 knyttet til kostnadsnøkkelen

Samlet utgiftsnivå for disse sektorene er for 2018 fastsatt til i alt 264,8 mrd. kroner

Kostnadsnøkkelen i prognosemodellen – ‘Bregn’ arket

‘Bregn’ arket

Kostnadsnøkkel	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Innbyggere 0-1 år	0,0081	0,0054	0,0054	0,0056	0,0055	0,0053	0,0054
Innbyggere 2-5 år	0,0924	0,1245	0,1261	0,1255	0,1268	0,1420	0,1414
6-15 år	0,2864	0,2836	0,2834	0,2904	0,2880	0,2674	0,2646
16-22 år	0,0205	0,0205	0,0205	0,0213	0,0210	0,0224	0,0225
23-66 år	0,0922	0,0926	0,0921	0,0955	0,0938	0,1029	0,1033
0-17 år	0,0022	0,0021	0,0021				
18-49 år	0,0056	0,0055	0,0055				
50-66 år	0,0069	0,0068	0,0068				
67-79 år	0,0502	0,0496	0,0494	0,0452	0,0453	0,0550	0,0551
80-89 år	0,0715	0,0706	0,0702	0,0688	0,0693	0,0754	0,0758
over 90 år	0,0459	0,0453	0,0451	0,0460	0,0464	0,0379	0,0382
Basistillegg	0,0226	0,0224	0,0223	0,0230	0,0226	0,0190	0,0189
Sone	0,0129	0,0128	0,0128	0,0132	0,0132	0,0102	0,0101
Nabo	0,0129	0,0128	0,0128	0,0132	0,0132	0,0102	0,0101
Landbrukskriterium	0,0030	0,0029	0,0029	0,0030	0,0029	0,0021	0,0021
Innvandrerbarn 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0083	0,0082	0,0082	0,0084	0,0083	0,0072	0,0071
Norskfødte med innvandr foreld 6-15 år ekskl Sk	0,0009	0,0009	0,0009	0,0009	0,0009		
Flytninger uten integreringstilskudd	0,0039	0,0046	0,0045	0,0046	0,0047	0,0082	0,0084
Dødlighet	0,0444	0,0438	0,0436	0,0456	0,0460	0,0448	0,0451
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0112	0,0110	0,0112	0,0116	0,0115	0,0161	0,0164
Lavinntektskriteriet	0,0060	0,0059	0,0060	0,0062	0,0062	0,0101	0,0103
Uføre 18-49 år	0,0038	0,0045	0,0044	0,0045	0,0046	0,0063	0,0065
Opphopningsindeks	0,0115	0,0135	0,0134	0,0135	0,0139	0,0093	0,0096
Urbanitetskriterium	0,0148	0,0172	0,0171	0,0173	0,0177		
Aleneboende 30 - 66 år						0,0189	0,0194
PU over 16 år	0,0445	0,0439	0,0437	0,0457	0,0461	0,0480	0,0483
Ikke-gifte 67 år og over	0,0422	0,0416	0,0414	0,0433	0,0437	0,0448	0,0451
Andel barn 1 år uten kontantstøtte (fra 2013), tidligere 1 til 2 år u/kor	0,0570	0,0291	0,0295	0,0292	0,0296	0,0174	0,0173
Innbyggere med høyere utdanning	0,0182	0,0184	0,0187	0,0185	0,0188	0,0191	0,0190
SUM	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000

Informasjon om utgiftsutjevningen i 'Bregn' arket

'Bregn' arket

35	Utgiftsbehov	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
36	Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	42 939	45 452	46 609	46 494	48 097	49 738	50 167	50 213	50 241	50 275
37	Beregnet utgiftsbehov i 1000 kr	212 669 846	228 007 650	236 662 599	238 872 195	249 597 756	260 409 425	264 770 431	265 014 699	265 161 386	265 342 628

Regionalpolitikk i inntektssystemet

Regionalpolitiske tilskudd

- **Sør-Norge-tilskuddet** - blir fastsatt ut fra distriktsindeks (46 eller lavere)
 - Kommuner over 3 200 innbyggere – tilskudd både per kommune og per innbygger
 - Kommuner under 3 200 innbyggere – tilskudd per kommune
- **Vekstkommunetilskudd** – vekstgrensen redusert fra 1,5 til 1,4 pst over landsgjennomsnittet (siste tre år)
- **Storbytilskudd** – Tilskudd til 5 kommuner med over 100 000 innbyggere
- **Nytt regionsentertilskudd** – gis til alle kommunene som slås sammen og får over om lag 8 000 innbyggere
 - 60 pst av tilskuddet fordeles per ny kommune
 - 40 pst av tilskuddet fordeles per innbygger
- **Nord-Norge tilskudd inkl. Namdalen**
 - Gis et beløp per innbygger, varierer ut fra hvor i Nord-Norge kommunen ligger
 - I tillegg et tilskudd per kommune til kommuner med under 3 200 innbyggere, ekstra tillegg i Finnmark
- **Fra 2017 til 2018** er satsene i de regionale tilskuddene holdt nominelt uendret, dvs. det er ikke kompensert for lønns- og prisvekst.

Hva er distriktsindeks?

- *Distriktsindeksen er et uttrykk for graden av distriktsutfordringer i en kommune (eller BA-region) og skal samtidig gjenspeile målsettinger i distrikts- og regionalpolitikken*
- *Sentralt i distriktsindeksen er indikatorer som indikerer forutsetning for utvikling og indikatorer som indikerer faktisk utvikling*
- *Distriktsindeksen brukes for å sammenlikne kommuner og regioner med hverandre. Indeksen nyttes i ulike sammenhenger, blant annet i forbindelse med fordelingen av Sør-Norge tilskuddet, og som verktøy i avgrensning av distriktpolitisk virkeområde*
- *Les mer i egen rapport fra Telemarksforskning til KMD*

Indikatorer, emnegrupper og vekter i Distriktsindeks

Gruppe	Indikator	Vekting	
		Indikator	Gruppe
Geografi	Sentralitet (NIBR11)	20	40
	Befolknings tetthet	10	
	Reisetid	10	
Demografi	Befolkningsvekst siste ti år (%)	20	30
	Andel av befolkningen, 67 år og over	5	
	Andel kvinner i aldersgruppen 20–39 år	5	
Arbeidsmarked	Andel yrkesaktive (bosted) i aldersgruppen 20–64 år	10	20
	Vekst i sysselsettingen siste ti år	10	
Levekår	Inntekt per skatteyter, 17 år og over	10	10
Sum vekter		100	100

Sør-Norge tilskudd til kommuner med over 3 200 innbyggere i prognosemodellen

‘Distriktogvekst’ arket – eksempelkommune: 1525 Stranda

40	Distriktstilskudd Sør-Norge	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
41	Skatteinntekter 3 års gjennomsnitt i pst av landsgj.snitt pr innb:	88,2	87,8	88,5	88,8	88,2	87,8	87,5	88,1	87,7
42	Sone 3									
43	Distriktsindeks (2014 og tidligere år) 42	deks (oppdateres jevnlig)		40	41	41	42			
44	Kode for sone (til og med 2014, se tabell under)	Hjelpebergning - kode fra 20		3	3	3	4			
45										
46	Distriktstilskudd per innb (ukorr):	256	264	405	416	652	435	435	435	435
47	Distriktstilskudd per kommune (ukorr):	1087	1120	1730	1777	721	480	480	480	480
48	Distriktstilskudd kr per innb (korr for skatt):	256	264	405	416	652	435	435	435	435
49	Distriktstils i 1000 kr per kommune (korr for skatt):	1087	1120	1730	1777	721	480	480	480	480
50	Nytt distriktspolitisk tilskudd i 1000 kr:	2 265	2 337	3 599	3 693	3 719	2 491	2 489	2 489	2 489
51	Nytt dist tils i 1000 kr - kommuner over 3.200 innbyggere:	2 265	2 337	3 599	3 693	3 719	2 491	2 489	2 489	2 489
52										
53	BEREGNET NYTT DISTRIKTPOLITISK TILSKUDD, 1000	2 265	2 337	3 599	3 693	3 719	2 491	2 489	2 489	2 489
54	(kontroll mot KMD's tall)				3 693	3 719	2 491			
55										
56				2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
57	Distriktsindeks			Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp
58				kr per innb	kr per innb	kr per innb	kr per innb	kr per innb	kr per innb	kr per innb
59	0 -35			675	693	1 087	1 087	1 087	1 087	1 087
60	36 - 38			541	556	870	870	870	870	870
61	39 -41			405	416	652	652	652	652	652
62	42 - 44			272	279	435	435	435	435	435
63	45 -46			136	140	218	218	218	218	218
64	over 47			0	0	0	0	0	0	0
65	Distriktsindeks			kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune	kr per kommune
66	0 -35			3 395	3 487	1 201	1 201	1 201	1 201	1 201
67	36 - 38			2 304	2 366	961	961	961	961	961
68	39 -41			1 730	1 777	721	721	721	721	721
69	42 - 44			1 154	1 185	480	480	480	480	480
70	45 -46			577	593	240	240	240	240	240
71	over 47			0	0	0	0	0	0	0

Sør-Norge tilskudd kommuner med over 3 200 innb – Møre og Romsdal

VANYLVEN	4 683
STRANDA	2 491
VESTNES	5 009
RAUMA	5 613
SUNNDAL	8 947
SURNADAL	7 708
AURE (nye)	5 103

Informasjon om beregning av småkommunetillegg i prognosemodellen

‘Distriktogvekst’ arket – eksempelkommune: 1557 Gjemnes

16	Småkommunetilskudd	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
17	Skatteinntekter 3 års gjennomsnitt i pst av landsgj.snitt pr innb:	0,810	0,811	0,824	0,844	0,855	0,835	0,835	0,823	0,835
18	Distriktsindeks					43	45			
19	Nivå småkommunetilskuddet	5 161	5 316	5 475	5 475					
20	Distriktsindeks 35 og lavere					5 543	5 543	5 543	5 543	5 543
21	Distriktsindeks 36 - 38					4 990	4 990	4 990	4 990	4 990
22	Distriktsindeks 39 - 41					4 435	4 435	4 435	4 435	4 435
23	Distriktsindeks 42 - 44					3 881	3 881	3 881	3 881	3 881
24	Distriktsindeks 45 - 46					3 326	3 326	3 326	3 326	3 326
25	Distriktsindeks 47 og høyere					2 772	2 772	2 772	2 772	2 772
26	Høyt nivå for tiltakssonen	11 177	11 512	11 857	11 857					
27	Distriktsindeks 35 og lavere					12 005	12 005	12 005	12 005	12 005
28	Distriktsindeks 36 - 38					10 804	10 804	10 804	10 804	10 804
29	Distriktsindeks 39 - 41					9 605	9 605	9 605	9 605	9 605
30	Distriktsindeks 42 - 44					8 404	8 404	8 404	8 404	8 404
31	Distriktsindeks 45 - 46					7 203	7 203	7 203	7 203	7 203
32	Distriktsindeks 47 og høyere					6 003	6 003	6 003	6 003	6 003
33										
34	Folketall fra 1.1 (året før):	2 579	2 557	2 565	2 580	2 593	2 611	2 595	2 595	2 595
35	Kode distrikt:									
36	Småkommunetilskudd (utregnet)	5 161	5 316	5 475	5 475	3 881	3 326	3 326	3 326	3 326
37	(kontroll mot KMD's tall)	5 161	5 316	5 475	5 475	3 881	3 326			

Sør-Norge tilskudd kommuner med under 3 200 innb – Møre og Romsdal

SANDE	4 435
ØRSKOG	2 772
NORDDAL	5 543
STORDAL	5 543
NESSET	5 543
MIDSUND	2 772
SANDØY	4 990
GJEMNES	3 326
TINGVOLL	5 543
RINDAL	5 543
HALSA	5 543
SMØLA	5 543

Informasjon om beregning av vekstkommunetilskudd i prognosemodellen

Det gis kr 57 191 per innb. utover den gitte vektgrensen på 1,4 pst (gjennomsnittlig årlig vekst de tre siste årene)

I tillegg må kommunene ikke ha skatteinntekter på over 140 pst av landsgjennomsnittet for de tre siste årene

‘Distriktogvekst’ arket – Eksempelkommune: 1529 Skodje

106	Veksttilskudd	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
107	Skatteinntekter 3 års gjennomsnitt i pst av landsgj.snitt pr innb:	0,9299	0,9273	0,9220	0,8626	0,8429	0,8423	0,8411	0,8415	0,8421
108	Folketall per 1.1 - kommunen	4 282	4 387	4 465	4 620	4 667	4 710	4 710	4 710	4 710
109	Endring i pst gj.snitt pr år (siste 3 år)	2,3620	2,7787	2,4561	2,1904	2,5648	2,0838	1,7966	0,6452	0,3062
110	Folketall per 1.1 - landet	5 051 275	5 109 056	5 165 802	5 213 985	5 258 317	5 299 961	5 299 961	5 299 961	5 299 961
111	Endring i pst gj.snitt pr år (siste 3 år)	1,2797138	1,3075714							
112	Grense - 75 pst over landsgjennomsnittet (2012-2014) / Fast grense (2015 -)	2,2394991	2,2882499	1,6000000	1,5000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000	1,4000000
113	Vekst utover landsgjennomsnittet/vektgrense (sjekker også skatt under 14)	0,12245666	0,49048135	0,85613679	0,69036000	1,16482363	0,68377512	0,39657073	-	-
114	Nye innbyggere over grensen:	5,12	21,00	37,56	30,82	53,81	31,91	18,68	-	-
115	Nivået på det nye veksttilskuddet i kroner:	45 218	46 575	55 000	56 485	57 191	57 191	57 191	57 191	57 191
116	Veksttilskudd i 1000 kr	232	978	2 066	1 741	3 078	1 825	1 068	-	-
117	(kontroll mot KMD's tall)				1741	3078	1825			

Vekstkommunetilskudd – Møre og Romsdal

ULSTEIN	394
SKODJE	1 825
GISKE	2 094
AUKRA	508

Regionsentertilskudd

Eksempel på beregning

Tilskudd per kommune: 120 mill. kr/39	= kr. 3 158 000
Tilskudd per innbygger: kr. 66 * 64 720	= kr. 4 372 000
<u>Sum tilskudd</u>	<u>= kr. 7 431 000</u>

Fordeling:

Ålesund:	$7\,429\,444 * 47\,199 / 64\,720 =$ kr. 5 422 000
Ørskog:	$7\,429\,444 * 2\,296 / 64\,720 =$ kr. 264 000
Skodje:	$7\,429\,444 * 4\,667 / 64\,720 =$ kr. 536 000
Haram:	$7\,429\,444 * 9\,312 / 64\,720 =$ kr. 1 070 000
Sandøy:	$7\,429\,444 * 1\,246 / 64\,720 =$ kr. 143 000

	Innbyggere 1.1.2017	
ÅLESUND	47 199	73 %
ØRSKOG	2 296	4 %
SKODJE	4 667	7 %
HARAM	9 312	14 %
SANDØY	1 246	2 %
Sum	64 720	

Informasjon om beregning av regionsentertilskudd i prognosemodellen

‘Distriktogvekst’ arket – Eksempelkommune: 1504 Ålesund

94	Regionsentertilskudd	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
95	Tilskudd per ny kommune (1000 kroner)					1 579	3 158	3 158	3 158	3 158
96	Tilskudd per innbygger i ny kommune (kroner per innb)					33	66	66	66	66
97										
98	Kommunens andel av tilskudd per kommune (prosent)					0,7343	0,7305	0,7305	0,7305	0,7305
99										
100	Kommunens andel av tilskudd per ny kommune (1000 kroner)					1 159	2 307	2 307	2 307	2 307
101	Kommunens tilskudd per innbygger (1 000 kroner)					1 550	3 115	3 139	3 139	3 139
102	Kommunens regionsentertilskudd					2 709	5 422	5 446	5 446	5 446
103										
104	Kontroll mot KMDs tall					2 709	5 422			

Saker med særskilt fordeling 2018

	1 000 kroner
Inndelingstilskudd	199 622
Trekk Nannestad, Ullensaker	-19 350
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	753 482
Uttrekk avgiftslette differensiert arbeidsgiveravgift	-114 945
Korreksjon kommunal finansiering, statlig barnevern Oslo	-28 094
Forsøk, oppgave- og ansvarsdeling barnevern	75 252
Uttrekk forsøk statlig finansiering omsorgstjenester	-1 043 736
Frivilligsentraler	169 900
Overgangsordning kommuner som slår seg sammen	254 160
Sum	246 290

Disse midlene fordeles etter en særskilt fordeling, se tabell C i Grønt Hefte

Saker med særskilt fordeling prognosemodellen

'Beregn' arket – Eksempelkommune 1545 Midsund

7	Utenfor overgangsordningen	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
20	Uttrekk differensiert arbeidsgiveravgift				-	-	-	-	-		
21	Kompensasjon samhandlingsreformen	740	764	787							
22	Helsestasjon og skolehelsetjenesten			100	171	299	331	338	338	338	338
23	Deltidsbrannpersonell			73	75	76	80				
24	Korreksjon barnevern - uttrekk Oslo				-	-	-	-	-	-	-
25	Hunstad skole			-	-						
26	Frivilligsentraler						365	392	392	392	
27											
28	Fysioterapi (2010)/ Tidligere:Forsøk med oppgavediff.	101									
29	Minoritetsspråkelige elever/Kvalifiseringsprogrammet fra 2011	262									
30											
31	Overgangsordn - kommuner med forslag om sammenslåing						258	265	265		
43	Inndelingstilskudd/Trekk Nannestad og Ullensaker	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
44	Inndelingstilskudd - kommunestruktur per 1.1.2017 (inndelingstilskudd gis til Re, Vindafjord, Kristiansund, Aure, Inderøy, Bodø, Harstad og Sandefjord)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45											
46	Trekk Nannestad og Ullensaker				-	-	-	-	-	-	-
51	Korreksjon innbyggertilskudd statlige forsøksordninger					-	-	-	-	-	-

Overgangsordning kommuner som slår seg sammen – 2017

MIDSUND	
Gradert basistilskudd 2017	14 214
Småkommunetillegg 2017	2 772
Sum basistilskudd og småkommunetilskudd 2017	16 986
Basistilskudd 2016 tillagt lønns- og prisvekst med 2,5 pst	-13 509
Småkommunetillegg 2016 tillagt 1,25 pst	-5 543
Tap (-) / Gevinst (+) på gradert basistilskudd og småkommunetilskudd	-2 066
 Kompensasjon for tap gradert basistilskudd og småkommunetillegg for kommuner hvor regjeringen har fremet forslag om sammenslåing	
Kompensasjon for tap basistilskudd og småkommunetilskudd - ukorrigert	2 066
Gradert basis allerede kompensert gjennom INGAR - brutto	-1 808
Kompensasjon - sikring	0
Kompensasjon for tap gradert basistilskudd og småkommunetillegg	258

Overgangsordning kommuner som slår seg sammen – 2018

I 2018 videreføres beregningen fra 2017 med prisjustering, dvs $258\ 000 * 1,026 = \text{kr. } 265\ 000$

Men dette gir uheldige utslag for enkeltkommuner. For Midsund ville resultatet vært slik om overgangsordningen i 2018 hadde beregnet på samme måte som i 2017

MIDSUND	
Gradert basistilskudd 2017	14 489
Småkommunetillegg 2017	2 772
Sum basistilskudd og småkommunetilskudd 2017	17 261
Basistilskudd 2016 tillagt lønns- og prisvekst med 2,5 pst	-13 860
Småkommunetillegg 2016 tillagt 1,25 pst	-5 543
Tap (-) / Gevinst (+) på gradert basistilskudd og småkommunetilskudd	-2 143
 Kompensasjon for tap gradert basistilskudd og småkommunetillegg for kommuner hvor regjeringen foreslår sammenslåing	
Kompensasjon for tap basistilskudd og småkommunetilskudd - ukorrigert	2 143
Gradert basis allerede kompensert gjennom INGAR - brutto	0
Kompensasjon - sikring	0
Kompensasjon for tap gradert basistilskudd og småkommunetillegg	2 143

Inntektssystemet – skjønn

- ✓ Skjønnstilskuddet nyttes til å gi kompensasjon til kommuner med spesielle, lokale forhold som ikke fanges opp av den faste delen av inntektssystemet
- ✓ Fylkesrammen til fordeling fastsettes av KMD
- ✓ Fylkesmannen har ansvaret for en "god og rettferdig" fordeling til hver kommune, jf egne retningslinjer om dette fra KRD hvert år
 - ✓ I 2018 er 1 360 mill. kr til kommunene hvorav 760,6 mill. kr er fordelt. Resten er holdt igjen og fordeles i løpet av året (339,4 mill. kr) og prosjektskjønn (260 mill. kr.)

Ordinært skjønn – 'Rskudd' arket

2	MIDSUND	1545	PROGNOSE						
3	(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
4	1000 kr		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
7	Overgangsordning - INGAR		-130	-119	1 599	-149	-	-	-
8	Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)		247	375	776	730	730	730	338
9	Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-
10	Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		-	-	-	-	-	-	-
11	Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-
12	Småkommunetilskudd		5 475	5 475	2 772	2 772	2 772	2 772	2 772
13	Distriktstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-
14	Regionsentertilskudd		-	-	173	344	344	344	344
15	Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-
16	Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-
17	Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.		2 880	2 085	1 340	1 222	-	-	-
18	herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift		-	-	-	-	-	-	-
19	Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011		-	-	-	-	-	-	-
20	Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen		-	-	258	265	265	-	-
21	Endringer saldert budsjett 2014/2015/2016		-92	393	-	-	-	-	-
					-177				
					122				
			395	-					
			74 689	76 108	76 828	78 227	77 274	77 082	76 779
			4 540	6 397	5 761	5 855	5 855	5 855	5 855
			79 229	82 505	82 589	84 082	83 129	82 937	82 634

Ordinært skjønn

Tildeles fra fylkesmannen, men er innarbeidet i 'Grønt Hefte'.

Skjønn 2018 – 2020 er ikke lagt inn i modellen. Dette må kommunene ta stilling til selv

Ordinært skjønn

- ✓ Men, kommunen kan legge inn eget anslag i prognosemodellen ('Gdata')

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
126 Skjønn (1000 kr)										
127 Ordinært skjønn - legges inn	3 191	3 191	3 275	2 880	2 085	1 340	1 222	1 000	1 000	1 000

Og da overføres tallet til 'Rskudd'

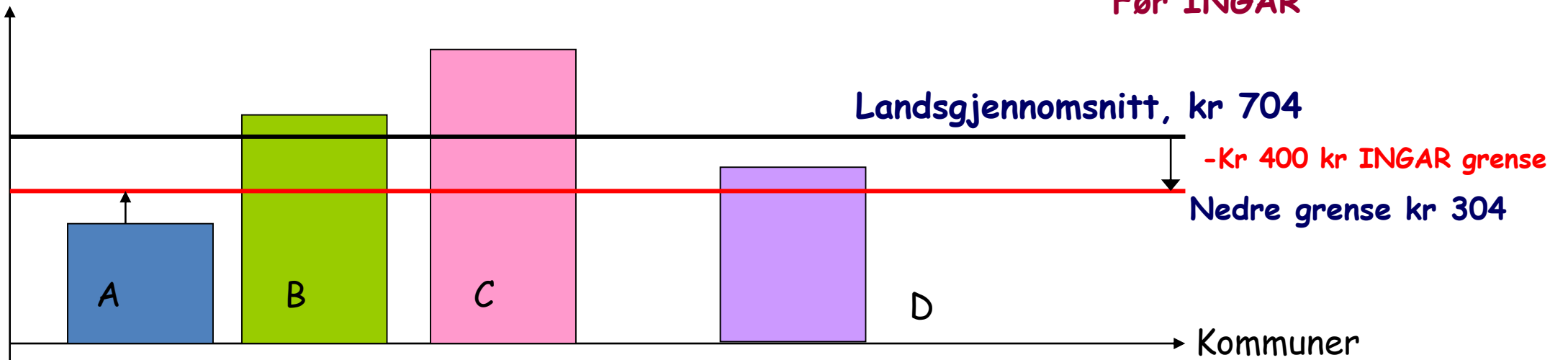
2	MIDSUND	1545	PROGNOSE						
3	(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
4	1000 kr								
7	Overgangsordning - INGAR		-130	-119	1 599	-149	-	-	-
8	Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)		247	375	776	730	730	730	338
9	Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester			-	-	-	-	-	-
10	Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		-	-	-	-	-	-	-
11	Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-
12	Småkommunetilskudd		5 475	5 475	2 772	2 772	2 772	2 772	2 772
13	Distriktstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-
14	Regionsentertilskudd				173	344	344	344	344
15	Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-
16	Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-
17	Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.		2 880	2 085	1 340	1 222	1 000	1 000	1 000
18	herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift								
19	Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011		-	-					
20	Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen				258	265	265		
21	Endringer saldert budsjett 2014/2015/2016		-92	393					
22	Kompensasjon Samhandlingsreformen								
23	Ekstra skjønn tildelt av KMD inkl. ufrivillig alene kommuner og infrastruktur		-	-	-	-			
24	Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget				-177				
25	RNB 2017 - endringer i rammetilskudd				122				
26	RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)		395	-					
27	Sum rammetilsk uten inntektsutj		74 689	76 108	76 828	78 227	78 274	78 082	77 779

INGAR - Inntektsgarantiordning

- Ordningen skal sikre at kommunen har beregnet vekst i ramme-tilskudd fra ett år til neste som ikke avviker mer en kr 400 per innbygger under beregnet vekst på landsbasis. Husk at dette er før finansiering av ordningen
- Fra 2017 til 2018 er den absolutte nasjonale korrigerede veksten på kr 704 per innbygger. Dermed er den nedre grensen for vekst på kr 400 lavere, med andre ord **kr 304 per innbygger**
- Finansieringen av INGAR for 2018 er beregnet til 377 mill.kr eller kr 71 per innbygger som alle kommuner uansett vekst blir trukket, se illustrasjon neste foil
- Ordningen er dokumentert i Grønt Hefte tabell

Vekst

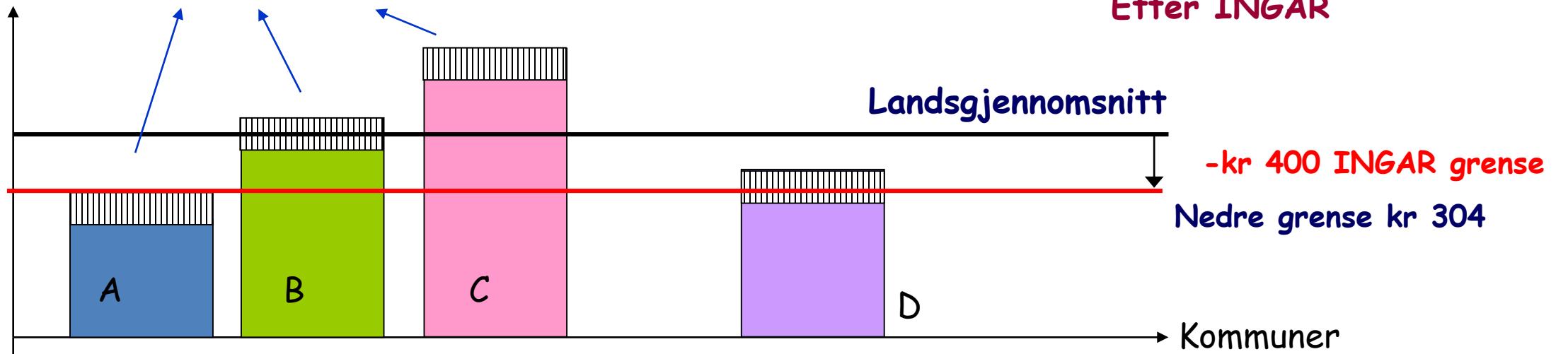
Før INGAR

Finansieringsbidrag kr 100 (alle trekkes ned)

Etter INGAR

Vekst

Beregnet vekst – hvordan regnes denne ut

Rammetilsk fra RNB2017 (u/selskapsskatt/inntektsut)	
Skjønnstilskudd 2017 (trekkes fra)	
Saker med særskilt fordeling 2017 (trekkes fra)	
Inndelingstilskudd 2017 (legges til)	
Veksttilskudd 2017 (trekkes fra)	
Sum innlemminger/korreksjoner med inngående fordeling 2016	
Sum diverse korreksjoner inngående fordeling 2017	
Korrigert rammetilskudd 2017 (1000 kr)	A
Rammetilsk 2018 (før INGAR)	
Skjønnstilskudd 2018 (trekkes fra)	
Tilskudd med særskilt fordeling 2018 (trekkes fra)	
Inndelingstilskudd 2018 (legges til)	
Vekstkommunetilskudd 2018 (trekkes fra)	
Korrigert rammetilskudd 2018 før INGAR (1000 kr)	B
Absolutt korrigert vekst 2017 til 2018, 1000 kr	C = B - A
Absolutt korrigert vekst 2017 til 2018, kr per innb	$D = C / \text{innb 1.7. 2017}$
Beregnet inntektsgarantitilskudd 2018 kr per innb	
Felles finansieringstrekk (anslag), kr per innb	
INGAR 2018 inkl finansiering, kroner per innb	
INGAR 2018 (netto), 1000 kr	

INGAR - 'Rskudd' - oppsummeringsarket

2	MIDSUND	1545	PROGNOSE						
3	(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
4	1000 kr		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
5	Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		46 150	47 218	48 491	49 374	49 470	49 528	49 599
6	Utgiftsutjevningen		19 765	20 681	21 475	23 669	23 693	23 708	23 726
7	Overgangsordning - INGAR		-130	-119	1 599	-149	-	-	-
8	Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)		247	375	776	730	730	730	338
9	Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-
10	Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		-	-	-	-	-	-	-
11	Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-
12	Småkommunetilskudd		-	-	2 772	2 772	2 772	2 772	2 772
13	Distriktstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-
14	Regionsentertilskudd		-	-	173	344	344	344	344
15	Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/		-	-	-	-	-	-	-
16	Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-
17	Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.a		-	-	1 340	1 222	1 000	1 000	1 000
18	herav gradvis bortfall av diff.arbeid		-	-	-	-	-	-	-
19	Skjønn - tap endringer av inntektssyt		-	-	-	-	-	-	-
20	Overgangsordning - kommuner som		-	-	258	265	265	-	-
21	Endringer saldert budsjett 2014/2015		-	-	-	-	-	-	-
22	Kompensasjon Samhandlingsreform		-	-	-	-	-	-	-
23	Ekstra skjønn tildelt av KMD inkl. u alene kommuner og infrastruktur		-	-	-	-	-	-	-
24	Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget		-	-	-177	-	-	-	-
25	RNB 2017 - endringer i rammetilskudd		-	-	122	-	-	-	-
26	RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)		395	-	-	-	-	-	-
27	Sum rammetilsk uten inntekstutj		74 689	76 108	76 828	78 227	78 274	78 082	77 779

INGAR – Vanskelig å lage anslag fremover, derfor er det i modellen ikke lagt inn anslag for INGAR fremover.

Men kommunen kan legge inn anslag for INGAR i 'Gdata'

INGAR

- ✓ Kommunen kan legge inn eget anslag i prognosemodellen ('Gdata')

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
144 Finansieringsbidrag INGAR for årene (PÅVIRKER AL										
145 Kroner per innbygger påvirket anslaget i underarket INGA	-69,46	-61,51	-61,46	-63,41	-57,29	-100,88	-71,47	-50,00	-40,00	-40,00
146 Nivå som kan settes inn - bygger kun på anslag basert på de som netto får fra ordningen i 2017 (nedtrappet fremover)										
147 ANSLAG INGAR FREMOVER - PÅVIRKER DIREKTE TALLENE I ARKET RSKUDD										
148 Tallnivå i 1000 kr								0	0	0

Kommunens eget anslag

Men hvilket tall skal legges inn?

Arkfanen 'INGAR'

	2016	2017	2018	Anslag 2019	Anslag 2020	Anslag 2021
Ny overgangsordning - INGAR						
(tall i 1000 kr)						
Anslag for INGAR i perioden (1000 kr)	-119	1 599	-149	-104	-83	-83
				(husk disse anslagene over (2019 - 2021) overføres ikke til arket Rskudd. Dere kan bruke de ved manuell inntasting i linje 148 i arket Gdata. Innlagte tall i Gdata overføres det til arket Rsk)		
Vekstkommunetilskudd 2018 (trekkes fra)			-			
Korrigert rammetilskudd 2018 før INGAR (1000 kr)			76 159	76 010		
Absolutt korrigert vekst 2017 til 2018, 1000 kr			1 832			
Absolutt korrigert vekst 2017 til 2018, kr per innb			880			
Beregnet inntektsgarantitilskudd 2018 kr per innb			-			
Felles finansieringstrekk (anslag), kr per innb			-71			
INGAR 2018 inkl finansiering, kroner per innb			-71			
INGAR 2018 (netto), 1000 kr			-149			
(kontroll mot tall fra KRD, 1000 kr)			-149			
Rammetilsk 2019 (uten inntektsutj) før INGAR				78 274		
Skjønnstilskudd 2019 (trekkes fra)				1 000		
Tilskudd med særskilt fordeling 2019 (trekkes fra)				995		
Inndelingstilskudd 2019 (legges til)				-		
Vekstkommunetilskudd 2019 (trekkes fra)				-		
Korreksjon nedtrapping inndelingstilskudd (2019) (legges til)				-		
Korrigert rammetilskudd 2019 før INGAR (1000 kr)				76 279	76 175	
Absolutt korrigert vekst 2018 til 2019, 1000 kr				269		
Absolutt korrigert vekst 2018 til 2019, kr per innb				129		
Beregnet inntektsgarantitilskudd 2019 kr per innb				-		
Felles finansieringstrekk (anslag), kr per innb				-50		
INGAR 2019 inkl finansiering, kroner per innb				-50		
INGAR 2019 (netto), 1000 kr				-104		

Kroner per innb	704
	304

En illustrasjon i prognosemodellen basert på teknisk modell- beregning. Må brukes med varsomhet - ingen fasit

NB! Påvirkes også når modellforutsetninger endres. Må da sjekkes og eventuelt justeres manuelt

Beregning 2018, anslag fremover ligger lenger ned i regnearket

Kroner per innb	46	A) Vekst for alle kommuner per innb
	-354	Grense for INGAR = A) - 400

INGAR – 'Gdata'

144	Finansieringsbidrag INGAR for årene (PÅVIRKER AI	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
145	Kroner per innbygger påvirket anslaget i underarket INGA	-69,46	-61,51	-61,46	-63,41	-57,29	-100,88	-71,47	-50,00	-40,00	-40,00	
146	Nivå som kan settes inn - bygger kun på anslag basert på de som netto får fra ordningen i 2017 (nedtrappet fremover)											
147	ANSLAG INGAR FREMOVER - PÅVIRKER DIREKTE TALLENE I ARKET RSKUDD									Kommunens eget anslag		
148	Tallnivå i 1000 kr									-104	-83	-83

Og da overføres tallet til 'Rskudd'

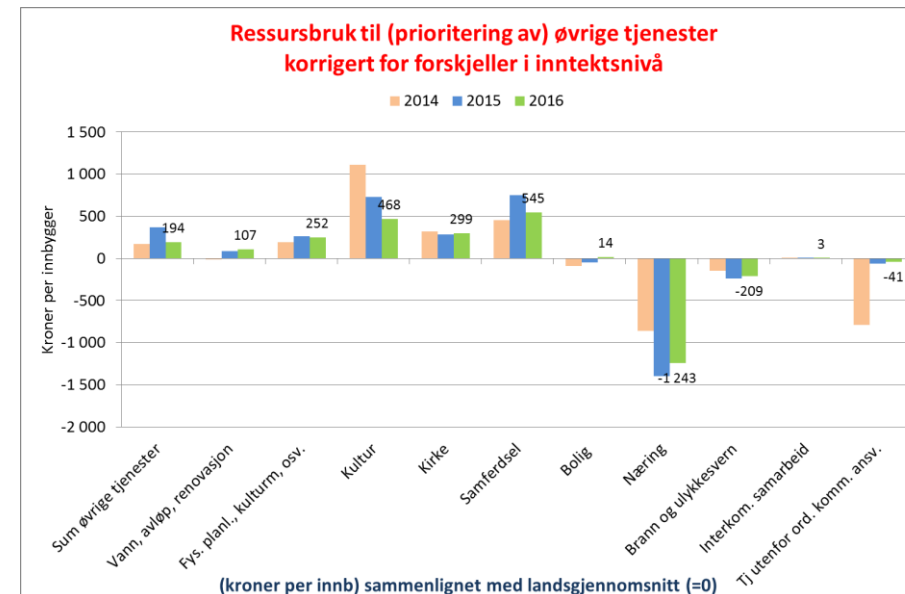
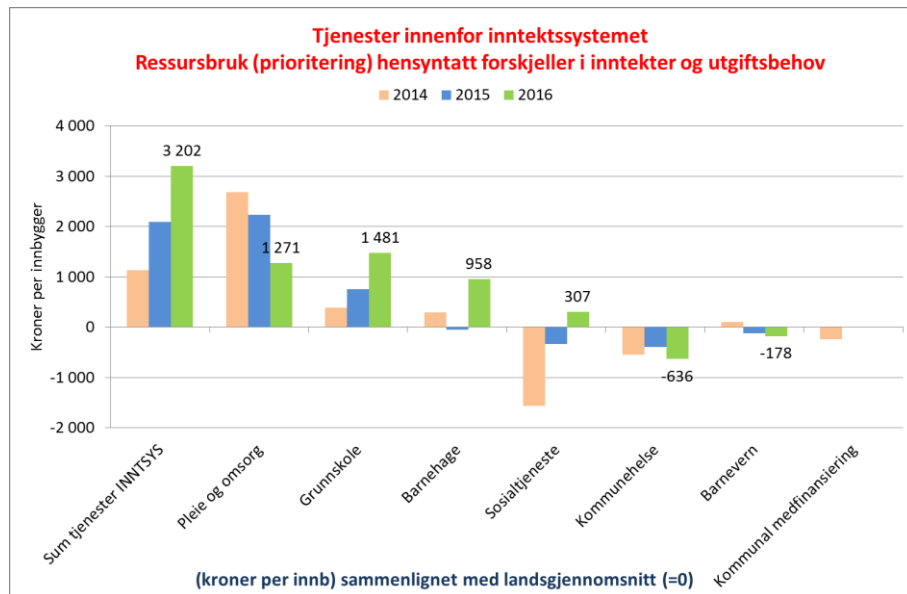
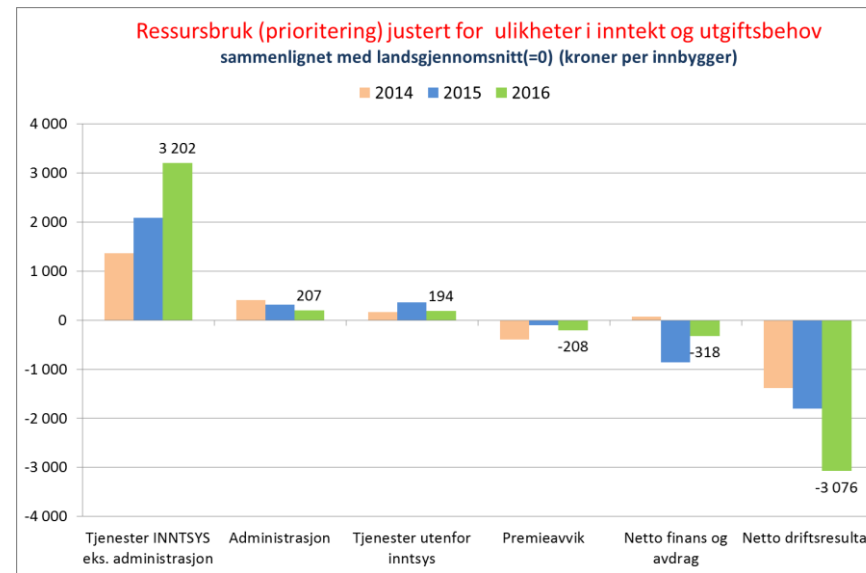
2	MIDSUND	1545	PROGNOSE						
3	(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
4	1000 kr								
5	Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		46 150	47 218	48 491	49 374	49 470	49 528	49 599
6	Utgiftsutjevningen		19 765	20 681	21 475	23 669	23 693	23 708	23 726
7	Overgangsordning - INGAR		-130	-119	1 599	-149	-104	-83	-83
8	Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)		247	375	776	730	730	730	338
9	Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-
10	Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		-	-	-	-	-	-	-
11	Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-
12	Småkommunetilskudd		5 475	5 475	2 772	2 772	2 772	2 772	2 772
13	Distriktstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-
14	Regionsentertilskudd		-	-	173	344	344	344	344
15	Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-
16	Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-
17	Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.		2 880	2 085	1 340	1 222	1 000	1 000	1 000
18	herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift		-	-	-	-	-	-	-
19	Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011		-	-	-	-	-	-	-
20	Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen		-	-	258	265	265	-	-
21	Endringer saldert budsjett 2014/2015/2016		-92	393	-	-	-	-	-
22	Kompensasjon Samhandlingsreformen		-	-	-	-	-	-	-
23	Ekstra skjønn tildelt av KMD inkl. ufrivillig alene kommuner og infrastruktur		-	-	-	-	-	-	-
24	Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget		-	-	-177	-	-	-	-
25	RNB 2017 - endringer i rammetilskudd		-	-	122	-	-	-	-
26	RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)		395	-	-	-	-	-	-
27	Sum rammetilsk uten inntektsutj		74 689	76 108	76 828	78 227	78 170	77 999	77 696

Planlegging framover

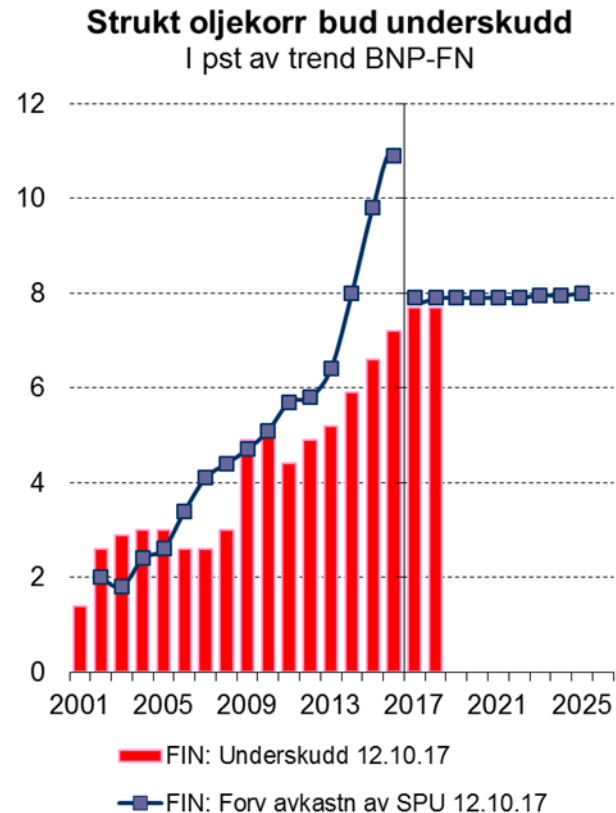
Når man planlegger framover viktig å ha med seg status, jfr. gårsdagen med Chriss

I planleggingsammenheng er det behov for å stille seg noen spørsmål, f.eks.

- ✓ Hva vil det koste å videreføre dagens prioriteringer?
- ✓ Hvilke behov kan det forventes at innbyggerne vil ha framover?
- ✓ Kan det bli behov for å omprioritere for å tilpasse seg til nye behov?
- ✓ Hva er konsekvensene for kommunens økonomi?
- ✓ **Behov for informasjon om sannsynlige utviklingsbaner for befolkningsutviklingen framover**

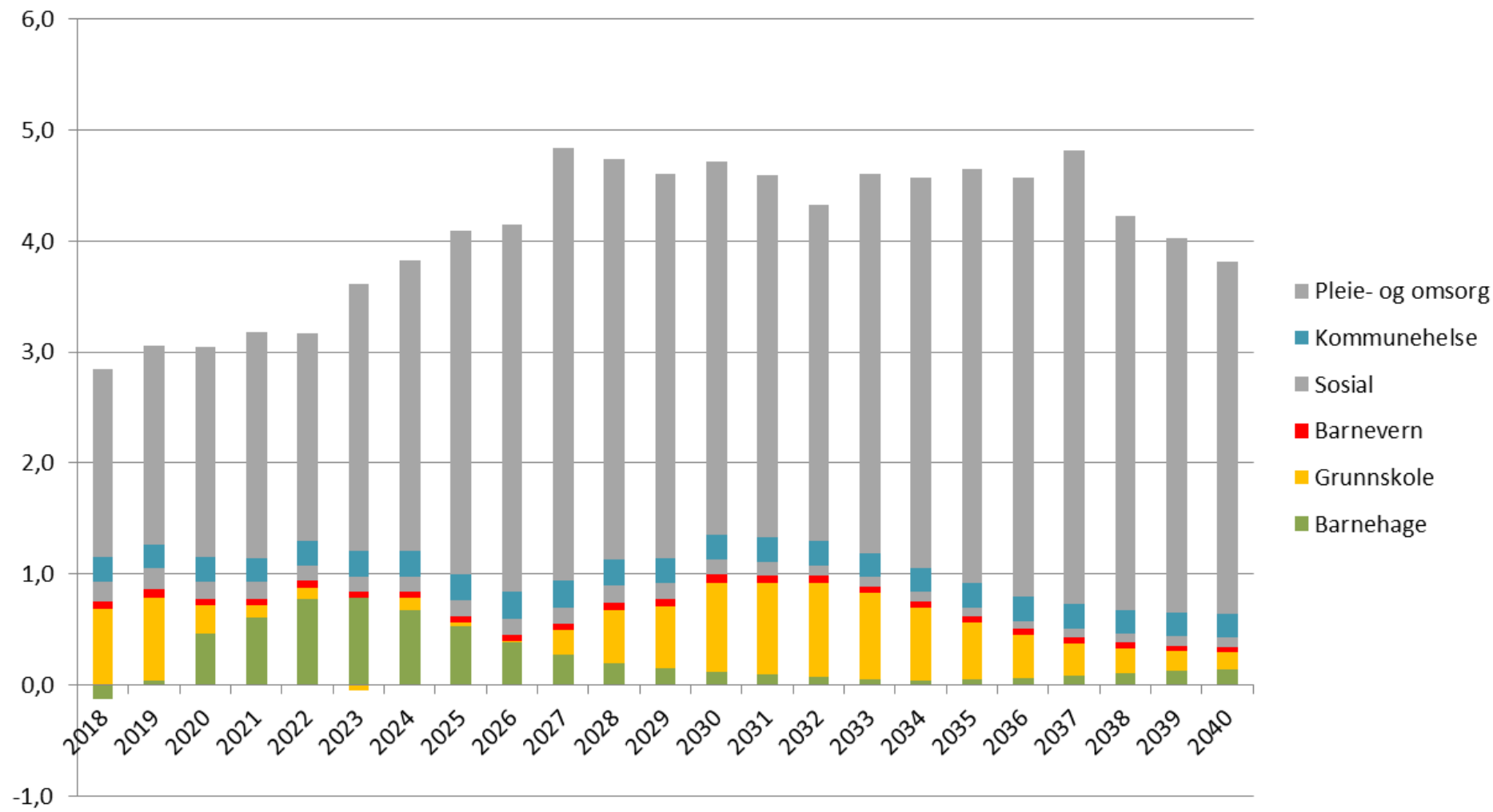
Økende bruk av oljepenger har stimulert aktiviteten over hele landet, men nå endres kursen, med konsekvenser også for kommunene

Kilde: Finansdepartementet

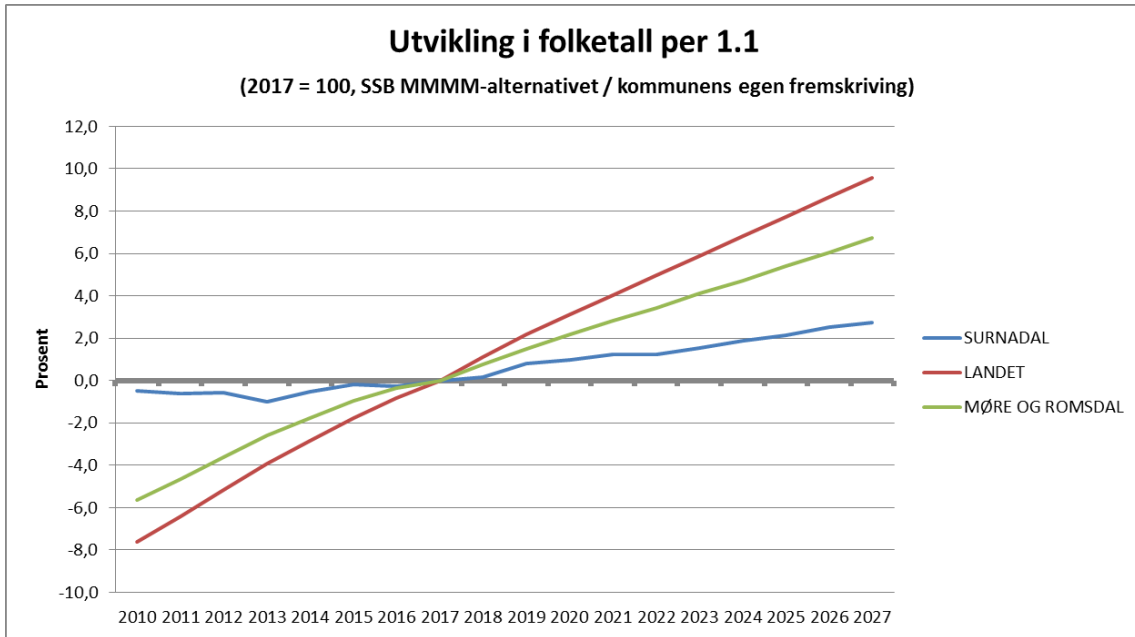
- Oljepengebruken øker med 6 mrd i 2018 etter 4 år med om lag 20 mrd hvert år
 - Men det vil etterhvert bli strammere...
- I de neste 3 årene må oljepengebruken ligge under 4,5 mrd årlig slik det nå ser ut
- Utviklingen i kronkurs og verdens aksjemarkeder kan endre dette markert

Årlig kostnadsvekst for kommunenes velferdstjenester, mrd. kroner. Basert på 2017-standard, - dekningsgrader og priser

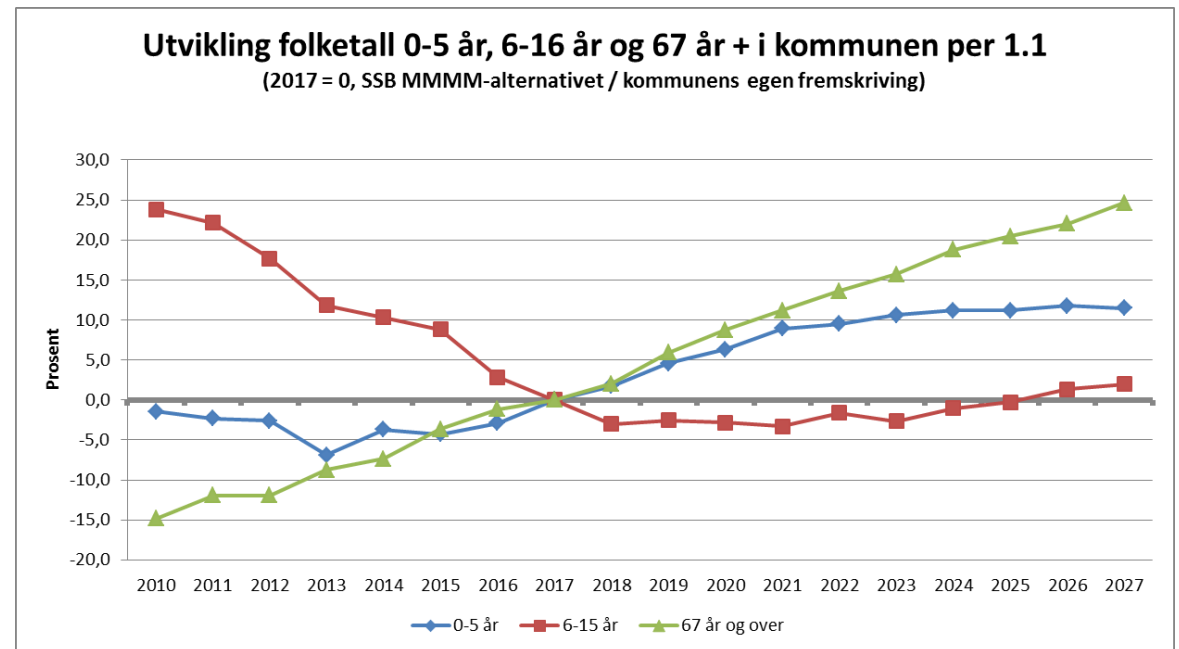

Kilde: TBU, KS

SSB lager befolkningsframskrivinger på kommunenivå - Mange kommuner har egne framskrivinger

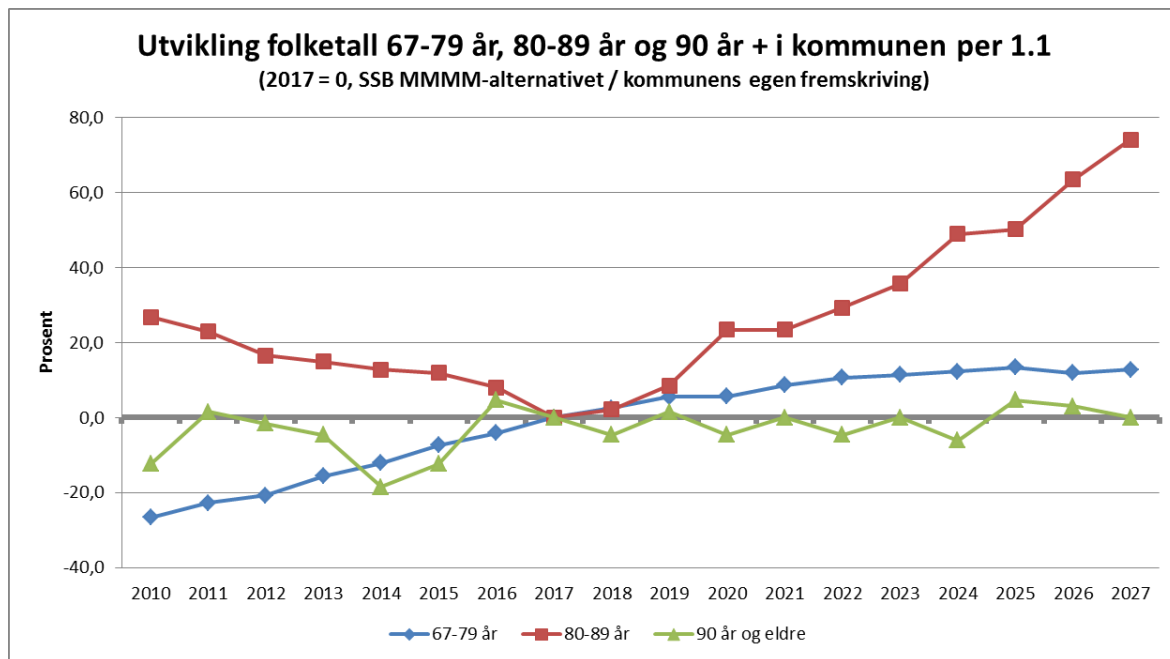
Kilde: SSB

Kilde: SSB

Veksten i antall eldre varierer mellom kommuner

Er det mulig å omsette folketallsutvikling til kroner

Kilde: SSB

- Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) lager anslag for landet.
- Hva om vi benytter samme tilnærming for kommunen?

KS har laget en enkel regnearkmodell

MODELL FOR ANSLAG DEMOGRAFIKOSTNADER

Kommune

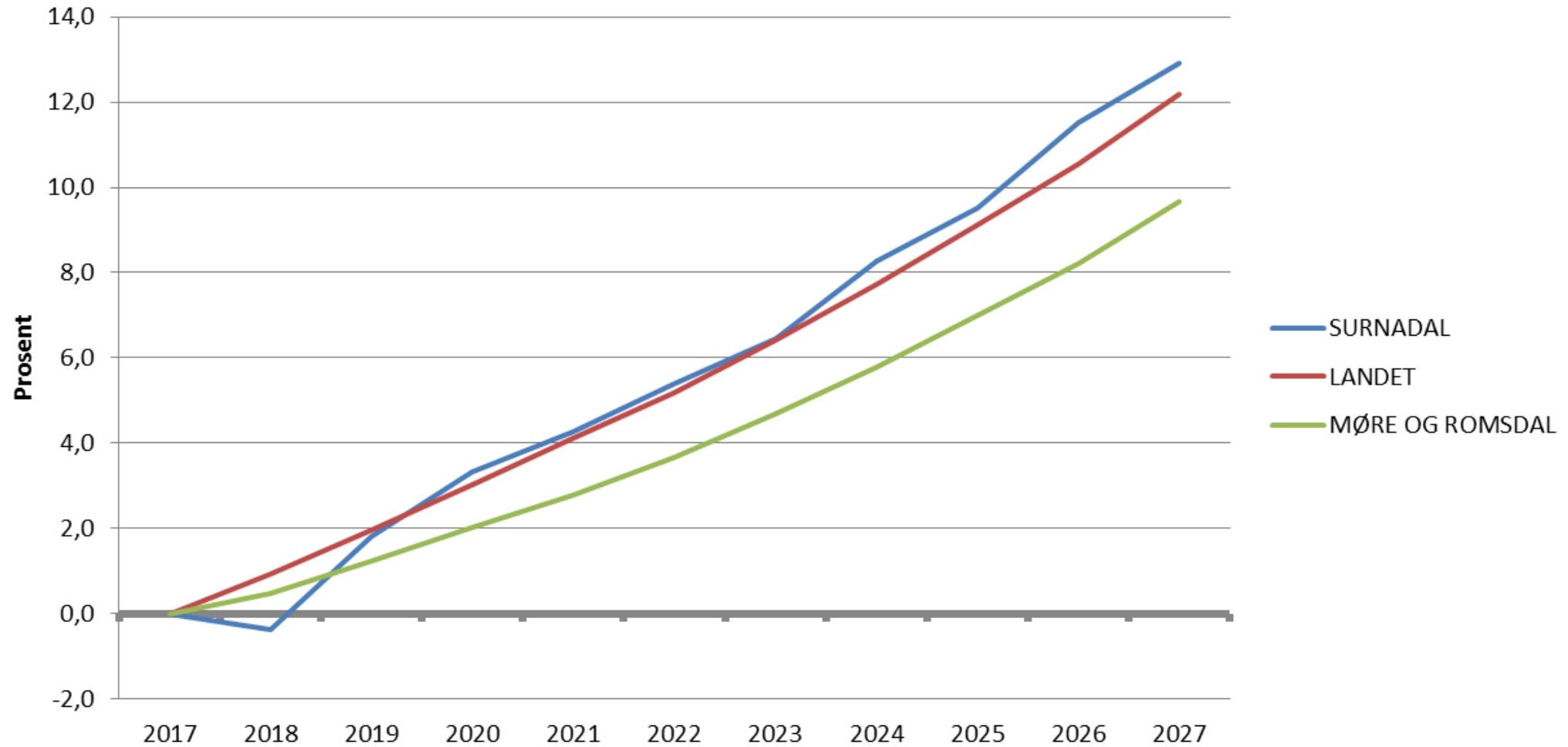
1566 SURNADAL

Befolkningsfremskriving per 1.1 - standard er SSB - MMMM alternativet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
0-1 år	123	126	128	130	132	132	133	134	133	133	131
2-5 år	225	228	236	240	247	249	252	253	254	256	257
6-15 år	668	648	651	649	646	657	650	661	666	677	681
16-18 år	272	270	235	214	202	198	209	205	213	198	203
19-20 år	177	153	173	178	166	139	126	136	124	133	141
21-22 år	163	186	166	143	160	163	151	126	116	125	115
23-29 år	462	473	490	509	499	482	487	482	475	448	425
30-34 år	287	290	294	307	308	323	326	337	336	344	341
35-49 år	1 105	1 067	1 044	1 005	991	960	968	955	978	986	1 016
50-66 år	1 359	1 386	1 403	1 425	1 437	1 457	1 450	1 449	1 439	1 439	1 413
67-79 år	845	866	892	893	918	935	941	949	958	946	953
80-80 år	235	240	255	290	290	304	319	350	353	384	409
90 år og eldre	65	62	66	62	65	62	65	61	68	67	65
Sum innbyggere	5 986	5 995	6 033	6 045	6 061	6 061	6 077	6 098	6 113	6 136	6 150

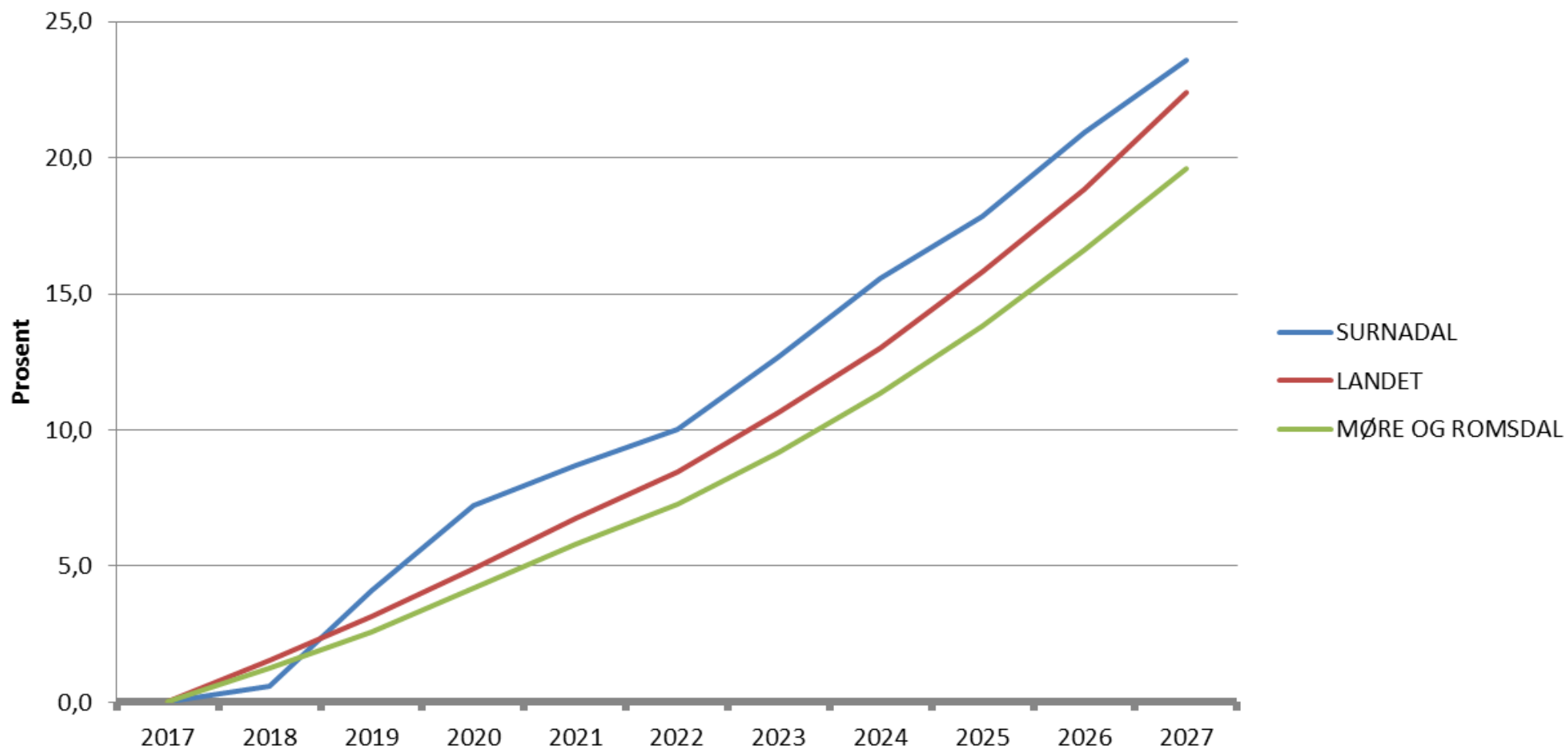
Utgiftsbehov demografi i alt

(målt ved inngangen til det enkelte år)

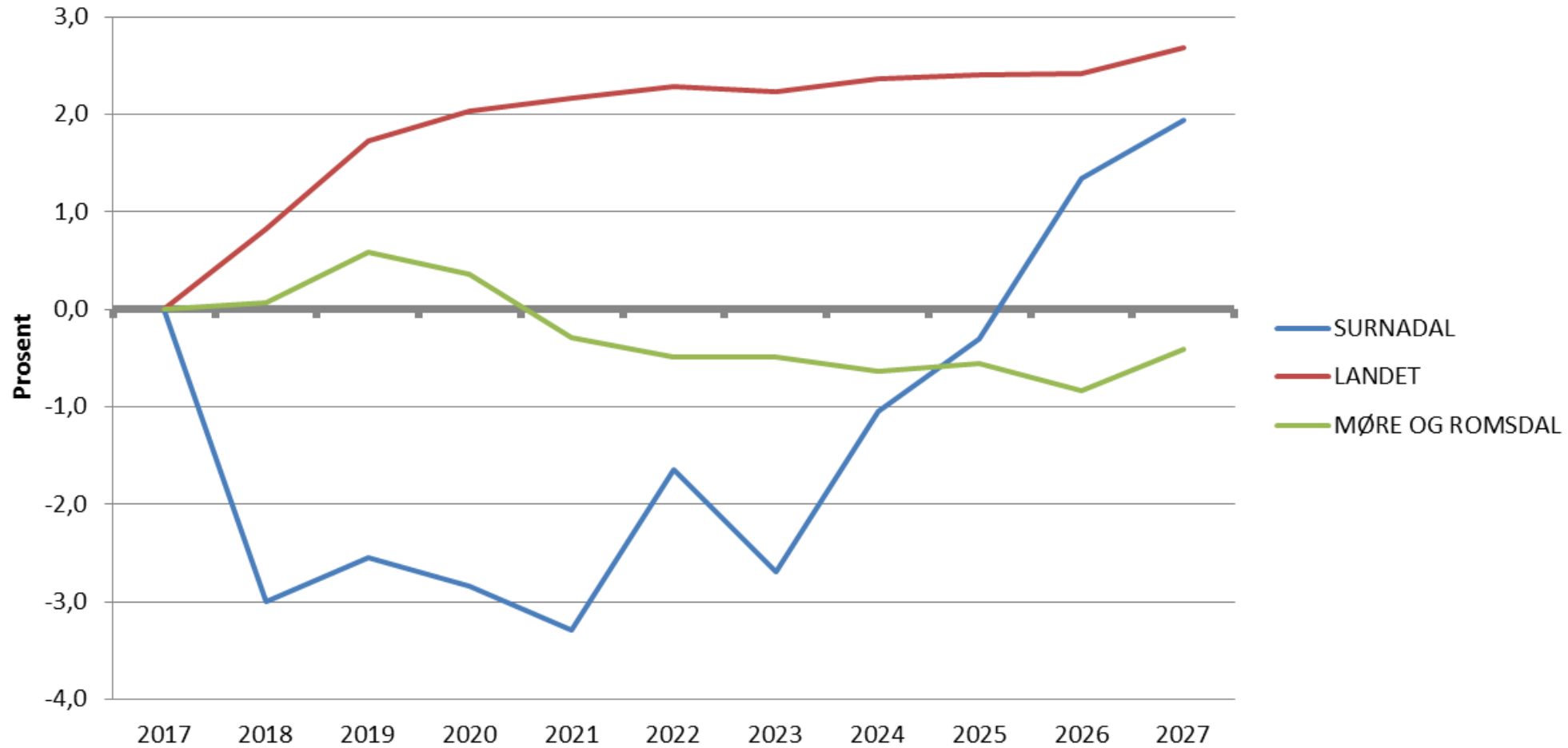
Utgiftsbehov demografi pleie og omsorg

(målt ved inngangen til det enkelte år)

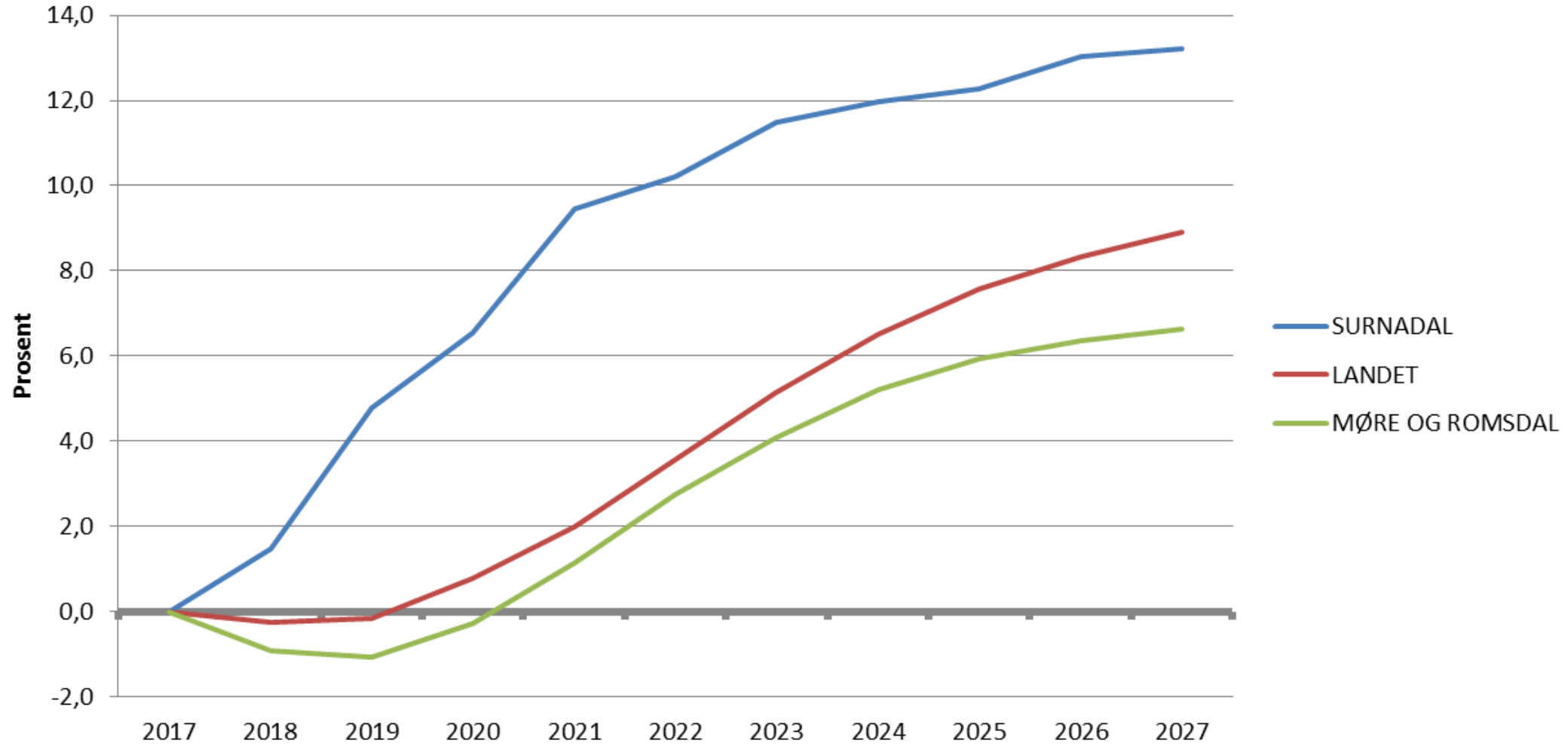
Utgiftsbehov demografi grunnskole

(målt ved inngangen til det enkelte år)

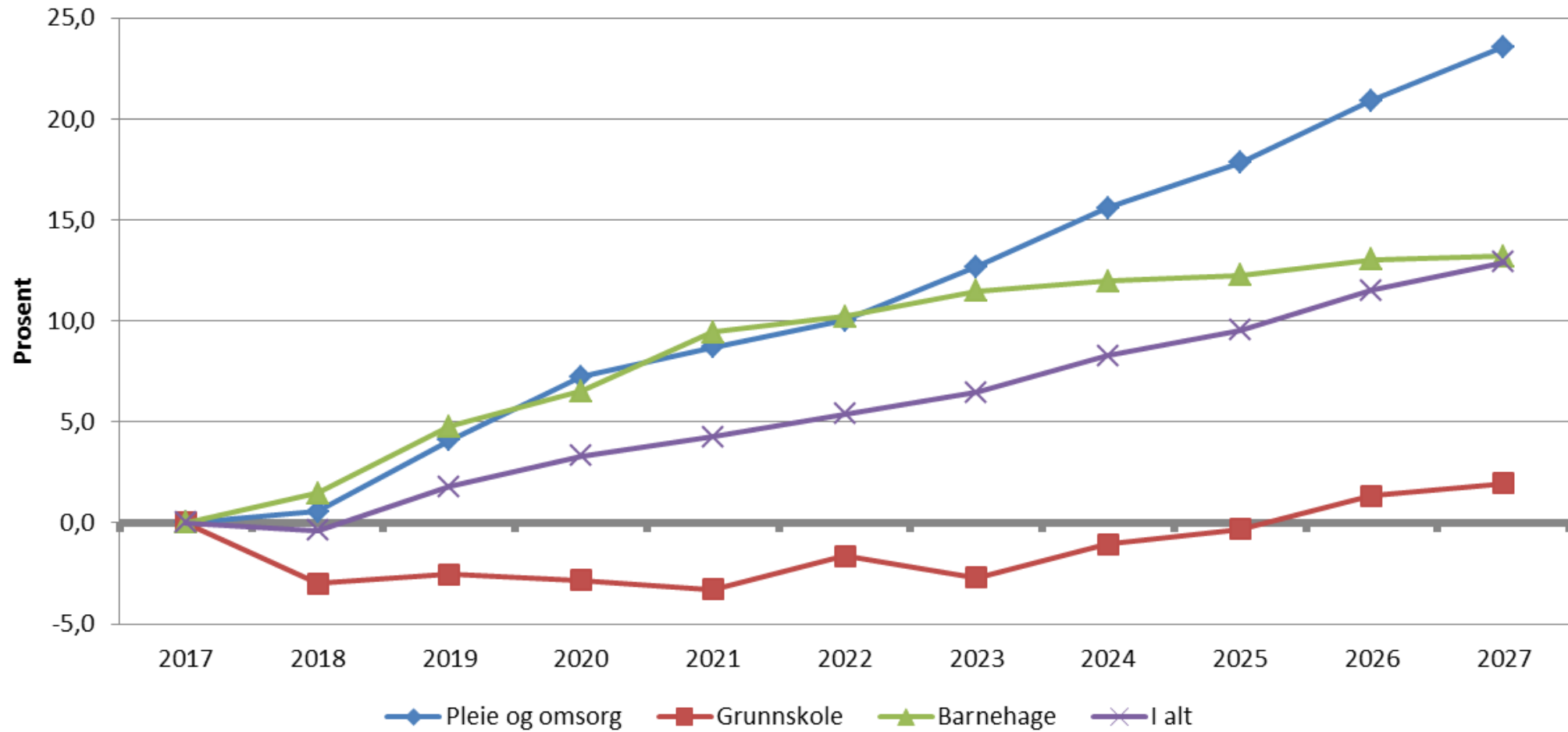
Utgiftsbehov demografi barnehage

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2017 - 2027

(målt ved inngangen til det enkelte år)

1566 SURNADAL

Anslag endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(endring fra 1.1.2017)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM SURNADAL
2018	831	-2 619	679	-70	110	-163	-1 232
2019	5 103	393	1 516	-52	281	8	7 248
2020	4 570	-262	807	-103	154	-106	5 059
2021	2 099	-393	1 339	-68	176	40	3 193
2022	1 921	1 441	354	-154	128	34	3 723
2023	3 856	-917	581	-8	139	-86	3 565
2024	4 228	1 441	226	-100	233	68	6 096
2025	3 265	655	128	19	116	0	4 183
2026	4 439	1 441	354	58	190	154	6 636
2027	3 847	524	79	-31	211	44	4 674

Vi har nå sett på hvor mye utgiftsbehovet øker. Hva betyr dette for de frie inntektene?

Hva om vi prøver å legge inn anslag for befolkningsendringer framover i prognosemodellen?

	2017	2018	2019	2020	2021
0-1 år	123	126	128	130	132
2-5 år	225	228	236	240	247
6-15 år	668	648	651	649	646
16-18 år	272	270	235	214	202
19-20 år	177	153	173	178	166
21-22 år	163	186	166	143	160
23-29 år	462	473	490	509	499
30-34 år	287	290	294	307	308
35-49 år	1 105	1 067	1 044	1 005	991
50-66 år	1 359	1 386	1 403	1 425	1 437
67-79 år	845	866	892	893	918
80-80 år	235	240	255	290	290
90 år og eldre	65	62	66	62	65
Sum innbyggere	5 986	5 995	6 033	6 045	6 061

Vi har data fra demografimodellen, men per 1.1.

I prognosemodellen trenger vi tall per 1.7 også.
Må lage estimer.

En utfordring: Befolkningsveksten for øyeblikket er lavere enn i MMMM alternativet.

Ser bort fra dette i dette eksemplet for 1.7 tallene, men vil gjøre en justering for 1.1 tallene.

Befolkningsframskrivinger

- Innbyggertall 1.1 - Skatt og inntektsutjevning og regionalpolitiske tilskudd, ref. gjennomgang foran
- Innbyggertall 1.7 – Innbyggertilskudd og utgiftsutjevning.
- Innbyggerframskrivning er særlig viktig å vurdere for kommuner med befolkningsutvikling som avviker mye fra landet.

Utfordring – innbyggerframskriving fanger ikke opp endringer i sosiodemografiske og strukturelle kriterier.

- Innbyggertall må framskrives både for egen kommune og landet (unntak 1.1.2018 for landet, som er lagt inn i modellen).

Anslag på befolkningstall til prognosemodellen

	01.07.2018	01.07.2019	01.07.2020
0-1 år	127	129	131
2-5 år	232	238	244
6-15 år	650	650	648
16-22 år	592	555	532
23-66 år	3 224	3 239	3 241
67-79 år	879	893	906
80-80 år	248	273	290
90 år og eldre	64	64	64
Sum innbyggere	6 016	6 041	6 056

	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
Folketall 1.1 fra demografimodell	5 995	6 033	6 045	6 061
Avvik 1.1.2018 i prognosemodellen	-22	-22	-22	-22
Justert anslag 1.1	5 973	6 011	6 023	6 039

Vi må gjøre tilsvarende for landet

	01.07.2018	01.07.2019	01.07.2020	
0-1 år	122 562	125 005	127 110	
2-5 år	245 953	246 712	249 177	
6-15 år	641 355	645 162	646 553	
16-22 år	464 430	461 744	459 563	
23-66 år	3 073 679	3 102 932	3 127 359	
67-79 år	571 327	587 590	604 153	
80-80 år	179 156	182 399	186 481	
90 år og eldre	45 578	46 157	46 764	
Sum innbyggere	5 344 040	5 397 701	5 447 160	
	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
Folketall 1.1 fra demografimodell	5 315 860	5 372 218	5 423 178	5 471 139
Avvik 1.1.2018 i prognosemodellen	-15 899	-15 899	-15 899	-15 899
Justert anslag 1.1	5 299 961	5 356 319	5 407 279	5 455 240

Befolkningsframskrivinger – 'Gdata' - Surnadal

- Folketall 1.1

	per 1.1.2012	per 1.1.2013	per 1.1.2014	per 1.1.2015	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	
54											
55	Folketall per 1.1. i IS-året	5 952	5 927	5 954	5 976	5 969	5 986	5 973	6 011	6 023	6 039
56		foreløpig anslag SSB - MMLL alternativ									
57	Vekst fra året før		-0,4%	0,5%	0,4%	-0,1%	0,3%	-0,2%	0,6%	0,2%	0,3%

	per 1.1.2012	per 1.1.2013	per 1.1.2014	per 1.1.2015	per 1.1.2016	per 1.1.2017	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	
91											
92	Folketall per 1.1. i IS-året	4 985 870	5 051 275	5 109 056	5 165 802	5 213 985	5 258 317	5 299 961	5 356 319	5 407 279	5 455 240
93		foreløpig anslag SSB - MMLL alternativ									
94	Vekst fra året før		1,3%	1,1%	1,1%	0,9%	0,9%	0,8%	1,1%	1,0%	0,9%

- Ref. gjennomgang lysark 30 til 42

Framskriving – kriteriene i inntektssystemet per 1.7 – 'Gdata'

1 SURNADAL											
Inngang/A1											
	IS 2012 med folketall per 1.7.2011	IS 2013 med folketall per 1.7.2012	IS 2014 med folketall per 1.7.2013	IS 2015 med folketall per 1.7.2014	IS 2016 med folketall per 1.7.2015	IS 2017 med folketall per 1.7.2016	IS 2018 med folketall per 1.7.2017	IS 2019 med folketall per 1.7.2018	IS 2020 med folketall per 1.7.2019	IS 2021 med folketall per 1.7.2020	
23	Kriteriedata										
24	Innbyggere ialt	5 947	5 949	5 933	5 997	5 981	5 981	5 970	6 016	6 041	6 056
25	Innbyggere 0-1 år (fra 2013), tidligere 0-2	151	100	91	105	101	115	126	127	129	131
26	Innbyggere 2-5 år (fra 2013), tidligere 3-5	191	235	228	238	230	224	221	232	238	244
27	Innbyggere 6-15 år	798	762	749	739	713	669	654	650	650	648
28	Innbyggere 16-22 år	568	602	610	604	594	616	618	592	555	532
29	Innbyggere 23-66 år	3 232	3 215	3 197	3 229	3 220	3 217	3 200	3 224	3 239	3 241
30	Innbyggere 0-17 år	1313	1279	1260	1250						
31	Innbyggere 18-49 år	2 241	2 252	2 228	2 298						
32	Innbyggere 50-66 år	1386	1383	1387	1367						
33	Innbyggere 67-79 år	662	694	733	761	803	826	856	879	893	906
34	Innbyggere 80-89 år	275	272	272	268	257	250	233	248	273	290
35	Innbyggere 90 år og over	70	69	53	53	63	64	62	64	64	64
36	Basistillegg	1	1	1	1	1	0,7388	0,7342	0,7342	0,7342	0,7342
37	Sonekriteriet	48 769	48 451	48 142	47 812	47 738	47 609	47 415	47 780	47 979	48 098
38	Nabokriteriet	16 631	16 500	16 388	16 300	16 313	16 317	16 272	16 398	16 466	16 507
39	Landbrukskriteriet	0,00352	0,00353	0,00356	0,00357	0,00358	0,00373	0,00365	0,00368	0,00370	0,00371
40	Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	11	12	15	20	24	22	31	31	31	31
41	Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl S	7	7	8	7	7					
42	Flyktninger uten integreringstilskudd	15	13	9	8	8	8	7	7	7	7
43	Dødlighetskriteriet	39	38	40	39	35	36	51	51	52	52
44	Barn 0-15 med enslige forsørgere	174	155	139	132	136	128	128	129	130	130
45	Lavinntektskriteriet	113	104	121	119	147	128	116	117	117	118
46	Uføre 18-49 år	77	90	91	95	118	115	120	121	121	122
47	Opphopningsindeks	0,0495	0,0362	0,0387	0,0411	0,0467	0,0489	0,0380	0,0383	0,0384	0,0385
48	Urbanitetskriteriet	33 832	33 853	33 682	33 867	34 017					
49	Aleneboende 30 - 66 år						405	419	422	424	425
50	Psykisk utviklingshemmede 16 år	36	36	39	38	39	37	36	36	36	37
51	Ikke-gifte 67 år og over	457	441	461	458	460	462	478	482	484	485
52	Andel barn 1 år uten kontantstøtte (fra 201	65	31	33	34	47	36	55	55	56	56
53	Innbyggere med høyere utdanning	834	871	896	918	944	975	996	1 004	1 008	1 010

Ligger formler som gjør at disse vokser i takt med folkemengden i kommunen

Og så gjør vi tilsvarende for landet

59											
60	Kriteriedata	IS 2012 med folketall per 1.7.2011	IS 2013 med folketall per 1.7.2012	IS 2014 med folketall per 1.7.2013	IS 2015 med folketall per 1.7.2014	IS 2016 med folketall per 1.7.2015	IS 2017 med folketall per 1.7.2016	IS 2018 med folketall per 1.7.2017	IS 2019 med folketall per 1.7.2018	IS 2020 med folketall per 1.7.2019	IS 2021 med folketall per 1.7.2020
61	Innbyggere ialt	4 952 823	5 016 423	5 077 585	5 137 663	5 189 520	5 235 629	5 277 818	5 344 040	5 397 701	5 447 160
62	Innbyggere 0-1 år (fra 2013), tidligere 0-2	186 568	120 901	121 435	120 495	119 434	119 509	118 267	122 562	125 005	127 110
63	Innbyggere 2-5 år (fra 2013), tidligere 3-5	183 498	250 697	253 833	254 555	252 867	249 420	246 598	245 953	246 712	249 177
64	Innbyggere 6-15 år	616 025	615 497	615 872	619 466	624 443	629 357	634 798	641 355	645 162	646 553
65	Innbyggere 16-22 år	457 603	462 397	464 581	463 638	463 560	464 714	465 492	464 430	461 744	459 563
66	Innbyggere 23-66 år	2 862 348	2 901 505	2 934 219	2 966 625	2 994 310	3 015 909	3 035 065	3 073 679	3 102 932	3 127 359
67	Innbyggere 0-17 år	1 115 009	1 117 166	1 122 369	1 124 524						
68	Innbyggere 18-49 år	2 168 542	2 201 189	2 229 346	2 254 961						
69	Innbyggere 50-66 år	1 022 491	1 032 642	1 038 225	1 045 294						
70	Innbyggere 67-79 år	424 650	443 161	466 267	491 976	514 829	535 842	555 836	571 327	587 590	604 153
71	Innbyggere 80-89 år	183 123	181 343	179 484	177 811	176 493	176 414	177 201	179 156	182 399	186 481
72	Innbyggere 90 år og over	39 008	40 922	41 894	43 097	43 584	44 464	44 561	45 578	46 157	46 764
73	Basistillegg	429	428	428	428	428	329	325	325	325	325
74	Sonekriteriet	19 696 570	19 799 571	20 021 801	20 265 784	20 423 994	20 533 635	20 473 409	20 730 293	20 938 452	21 130 311
75	Nabokriteriet	8 879 642	8 929 516	9 028 255	9 148 170	9 255 496	9 332 455	9 385 627	9 503 390	9 598 816	9 686 770
76	Landbrukskriteriet	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,013	1,023	1,032
77	Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	33 446	35 750	38 657	41 266	43 501	46 161	49 464	50 085	50 588	51 051
78	Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl S	34 656	36 385	38 269	40 491	43 136					
79	Flyktninger uten integreringstilskudd	117 462	121 341	126 523	131 103	137 550	143 765	147 902	149 758	151 262	152 648
80	Dødlighetskriteriet	31 906	31 799	31 682	31 644	31 327	31 096	41 160	41 676	42 095	42 481
81	Barn 0-15 med enslige forsørgere	156 758	136 424	134 577	132 386	130 341	126 902	122 673	124 212	125 459	126 609
82	Lavinntektskriteriet	190 395	194 156	207 805	218 530	240 864	253 412	260 937	264 211	266 864	269 309
83	Uføre 18-49 år	67 396	72 910	77 840	80 109	87 649	91 374	94 623	95 810	96 772	97 659
84	Opphopningsindeks	185,18	168,46	167,14	181,60	207,87	217,36	223,69	226,50	228,77	230,87
85	Urbanitetskriteriet	41 821 020	42 569 743	43 299 838	43 958 002	44 631 326					
86	Aleneboende 30 - 66 år						441 527	449 127	454 762	459 329	463 538
87	Psykisk utviklingshemmede 16 år	17 047	17 372	17 561	18 080	18 564	19 079	19 487	19 732	19 930	20 112
88	Ikke-gifte 67 år og over	304 268	308 333	313 406	320 937	328 412	335 234	342 622	346 921	350 404	353 615
89	Andel barn 1 år uten kontantstøtte (fra 201	90 919	41 602	39 368	40 295	39 202	38 837	40 654	41 164	41 578	41 959
90	Innbyggere med høyere utdanning	1 029 898	1 122 336	1 167 986	1 200 576	1 241 076	1 285 925	1 321 033	1 337 608	1 351 040	1 363 419

Ligger formler som gjør at disse vokser i takt med folkemengden i kommunen

Hvordan påvirker dette skatt og rammetilskudd til Surnadal i 2019 til 2021?

SURNADAL 1566									
1000 kr	Basis 2019	Ny 2019	Endring 2019	Basis 2020	Ny 2020	Endring 2020	Basis 2021	Ny 2021	Endring 2021
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	141 921	141 242	-679	142 087	140 583	-1 503	142 292	139 854	-2 438
Utgiftsutjevning	13 273	15 848	2 575	13 279	18 671	5 392	13 287	20 443	7 156
Overgangsordning - INGAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og aravg)	811	811	-	811	811	-	811	811	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjeneste	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storbytilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distriktstilskudd Sør-Norge	7 694	7 694	-	7 694	7 735	41	7 694	7 748	54
Regionsentertilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endringer saldert budsjett 2014 / 2015 / 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon Samhandlingsreformen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KRD	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RNB 2017 - endringer i rammetilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum rammetilsk uten inntektsutj	163 699	165 595	1 896	163 871	167 800	3 929	164 083	168 856	4 773
"Bykletrekket"									
Netto inntektsutjevning	29 137	29 014	-123	29 137	28 798	-339	29 137	28 621	-517
Sum rammetilskudd	192 836	194 609	1 773	193 008	196 598	3 590	193 220	197 477	4 256
Rammetilskudd - endring i %	-3,7	-2,8	0,9	0,1	1,0	0,9	0,1	0,4	0,3
Skatt på formue og inntekt	139 005	138 418	-588	139 005	137 387	-1 618	139 005	136 541	-2 464
Skatteinntekter - endring i %	-	-0,42	-0,42	-	-0,74	-0,74	-	-0,62	-0,62
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	331 800	333 000	1 200	332 000	334 000	2 000	332 200	334 000	1 800
(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)									
Sum - endring i %	-2,2	-1,9	0,4	0,1	0,3	0,2	0,1	-	-0,1

2018 – ingen endring – som forventet

SURNADAL		1566		
1000 kr	Basis 2018	Ny 2018	Endring 2018	
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	141 644	141 644	-	
Utgiftsutjevning	13 263	13 263	-	
Overgangsordning - INGAR	6 575	6 575	-	
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og aravg)	811	811	-	
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjeneste	-	-	-	
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	-	-	-	
Storbytilskudd	-	-	-	
Småkommunetilskudd	-	-	-	
Distriktstilskudd Sør-Norge	7 708	7 708	-	
Regionsentertilskudd	-	-	-	
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	
Veksttilskudd	-	-	-	
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg. herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift	1 170	1 170	-	
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011	-	-	-	
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	-	-	-	
Endringer saldert budsjett 2014 / 2015 / 2016	-	-	-	
Kompensasjon Samhandlingsreformen	-	-	-	
Ekstra skjønn tildelt av KRD	-	-	-	
Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget	-	-	-	
RNB 2017 - endringer i rammetilskudd	-	-	-	
RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)	-	-	-	
Sum rammetilsk uten inntektsutj	171 171	171 171	-	
"Bykлетrekket"				
Netto inntektsutjevning	29 137	29 137	-	
Sum rammetilskudd	200 308	200 308	-	
Rammetilskudd - endring i %	0,9	0,9	-	
Skatt på formue og inntekt	139 005	139 005	-	
Skatteinntekter - endring i %	1,31	1,31	-	
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	339 300	339 300	-	
	(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)			
Sum - endring i %	1,0	1,0	-	

Hva er utslagene av befolkningsframskrivningene?

- Skatt per innbygger går ned i landet ('Inntektsutj' – linje 6)

(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)	PROGNOSE									
Inngangsdata	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 591	29 312	29 055

- Innbyggertilskudd i landet går ned ('Bregn' - linje 48)

Innbyggertilskudd mm.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Innbyggertilskudd per innbygger	20 887	21 786	22 816	22 425	22 668	23 313	23 726	23 478	23 271	23 093
Innbyggertilskudd - 1000 kroner	124 212	129 607	135 368	134 481	135 579	139 434	141 644	141 242	140 583	139 854

- Utgiftsbehov per innbygger går ned ('Bregn' – linje 36)

Utgiftsbehov	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	42 939	45 452	46 609	46 494	48 097	49 738	50 167	49 591	49 125	48 712
Beregnet utgiftsbehov i 1000 kr	212 669 846	228 007 650	236 662 599	238 872 195	249 597 756	260 409 425	264 770 431	265 014 699	265 161 386	265 342 628

Har blitt flere innbyggere, men rammen er den samme

- Eksemplet viser at det bør vurderes å legge inn demografikompensasjon når det gjøres befolkningsframskrivninger
- TBU har kommet med anslag for demografivekst i sin juni rapport

5	LEGG INN FORUTSETNINGER FREMOM VEKST I FRIE INNTEKTER			
6	(må tolkes inn av kommunene)			
7	(endring av makrorammen for frie inntekter (skatt og rammetilskudd i 1000 kr)			
8	År	2019	2020	2021
9	Anslag endr skatter landet (2017-priser)	1 250 000	1 250 000	1 300 000
10	Anslag endr rammetilskudd landet (2017-priser)	1 250 000	1 250 000	1 300 000
11	Anslag sum frie inntekter	2 500 000	2 500 000	2 600 000
12	Opptappingsplan rus- og psykiatri (del av realvekst i 2018) er innarbeidet i modellen med - se 'R18' linje 26 - 29	300 000	300 000	
13	Endr i pst frie inntekter (realvekst)	0,9 %	0,9 %	0,9 %
14	Endr i pst skatter (realvekst)	0,8 %	0,8 %	0,8 %

Effekt av å legge inn demografikompensasjon

- Skatt per innbygger ('Inntektsutj' – linje 6)

(år 2018-prisnivå i perioden 2018-2021)	PROGNOSE									
Inngangsdata	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis	23 981	25 027	25 226	26 443	28 733	29 428	29 906	29 825	29 775	29 751

- Innbyggertilskudd ('Bregn' – linje 48)

Innbyggertilskudd mm.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Innbyggertilskudd per innbygger	20 887	21 786	22 816	22 425	22 668	23 313	23 726	23 712	23 735	23 791
Innbyggertilskudd - 1000 kroner	124 212	129 607	135 368	134 481	135 579	139 434	141 644	142 649	143 381	144 079

- Utgiftsbehov per innbygger ('Bregn' – linje 36)

Utgiftsbehov	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	42 939	45 452	46 609	46 494	48 097	49 738	50 167	49 988	49 912	49 898
Beregnet utgiftsbehov i 1000 kr	212 669 846	228 007 650	236 662 599	238 872 195	249 597 756	260 409 425	264 770 431	267 139 699	269 411 386	271 802 628

Hvordan ser skatt og rammetilskudd til Surnadal i 2019 til 2021 ut etter demografikompensasjonen?

SURNADAL									
1566									
1000 kr	Basis 2019	Ny 2019	Endring 2019	Basis 2020	Ny 2020	Endring 2020	Basis 2021	Ny 2021	Endring 2021
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	141 921	142 649	729	142 087	143 381	1 294	142 292	144 079	1 787
Utgiftsutjevning	13 273	15 958	2 685	13 279	18 936	5 657	13 287	20 888	7 601
Overgangsordning - INGAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	811	811	-	811	811	-	811	811	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjeneste	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storbytilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distriktstilskudd Sør-Norge	7 694	7 694	-	7 694	7 735	41	7 694	7 748	54
Regionsentertilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet 2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endringer saldert budsjett 2014 / 2015 / 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon Samhandlingsreformen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KR D	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Budsjettavtale H, FrP, KrF, V - Stortinget	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RNB 2017 - endringer i rammetilskudd	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RNB 2012-2016, samt Dok8:135 S (2014-15)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum rammetilsk uten inntekstutj	163 699	167 112	3 413	163 871	170 863	6 992	164 083	173 526	9 443
"Bykletrekket"									
Netto inntekstutjevning	29 137	29 243	106	29 137	29 252	115	29 137	29 307	170
Sum rammetilskudd	192 836	196 355	3 519	193 008	200 115	7 107	193 220	202 833	9 613
Rammetilskudd - endring i %	-3,7	-2,0	1,8	0,1	1,9	1,8	0,1	1,4	1,2
Skatt på formue og inntekt	139 005	139 509	504	139 005	139 554	549	139 005	139 814	809
Skatteinntekter - endring i %	-	0,36	0,36	-	0,03	0,03	-	0,19	0,19
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	331 800	335 900	4 100	332 000	339 700	7 700	332 200	342 600	10 400
(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)									
Sum - endring i %	-2,2	-1,0	1,2	0,1	1,1	1,1	0,1	0,9	0,8

Sammenholde demografimodell med prognosemodell

	2018	2019	2020	2021	Sum 2019 - 2021
Økt utgiftsbehov ifølge demografimodell	-1 232	7 248	5 059	3 193	15 500
Endring i frie inntekter - prognosemodell		4 100	3 600	2 700	10 400
Differanse		3 148	1 459	493	5 100

Retning er den samme i begge modeller

- Men kan se ut som om det er litt litt lav vekst i frie inntekter
 - Men det ligger en tidsforskyvning for når behov oppstår og når man får inntektene.
 - Utgiftsbehov i 2019 beregnes på grunnlag av befolkningsendringer 1.1.2018 – 1.1.2019
 - Kompensasjon gjennom inntektssystemet 1.7.2017 – 1.7.2018.
- Siden Surnadal er minsteinntektskommune vil vekst i prognosemodellen bli litt lavere, siden det ikke er full utgiftsutjevning

Befolkningsframskrivninger

- ✓ Resultatene blir av framskrivninger blir ikke bedre enn kvaliteten på selve framskrivningene.

Skal man framskrive må kommunene jobbe med å utvikle gode befolkningsframskrivninger, og ikke bruke SSB anslag ukritisk

- ✓ Landsframskrivningene til SSB har ikke truffet de siste par årene, men har tidligere truffet rimelig bra. Kan skyldes at vi er inne i en periode med litt større usikkerhet.
- ✓ KS har et ønske om årlige framskrivningstall, gir mulighet til å justere kursen raskere

TAKK FOR OSS

SKOGKLEDD LANDSKAP HAR OGSÅ SIN SJARM

Elementene i inntektssystemet

Inntektsutjevning

Innbyggertilskudd

Utgiftsutjevning
(med gradert basis)

Inklusive saker med særskilt fordeling

Regionalpolitiske elementer:

- Nord-Norge-tilskudd (inkl. tilskudd Namdalen)
- Distriktstilskudd Sør-Norge
- Småkommunetilskudd
- (Deler av skjønnet)

- Regionsentertilskudd (nytt)

Skjønnstilskudd

Vekstkommunetilskudd

Inndelingstilskudd

Storbytilskudd
(4 kommuner)

INGAR - overgangsordning